

...a postală plătită în numerar conform aprobării No. 29590/939.

MAGYAR L

Nagys. Kozma András úrnak
HUNGARIA VI., Vilmos császár-út 55. BUDAPEST

Laptulajdonos: SZENT LÁSZLÓ NYOMDA R-T. Törvényszéki bej. szám: Tr. B. 11/11. Jun. 1938.

Igazgató és felelőszerkesztő:
DR PAAL ÁRPAD

ORADEA

Főmunkatárs:
DR GYÁRFÁS ELEMÉR

A román tárgyaló bizottság elfogadhatatlannak minősítette a magyar javaslatot

Uj ellenjavaslatot készítettek tárgyalási alapul s az erről szóló emlékiratot átnyújtották a magyar bizottságnak
Feszült érdeklődéssel várják a magyar bizottságnak a román ellenjavaslatra adandó válaszát

Turnu-Severinből jelent a Magyar Lapok ki-küldött tudósítója: Vasárnap éjjel két különvonat indult el Bucurestiből. Az egyik Craiovába ment és magával vitte azt a bizottságot, amely a bolgár delegátusokkal kezdi meg ma hétfőn a közvetlen tárgyalásokat. A másik külön vonat valamivel később robbant ki az északi pályaudvarról és magával vitte azt a bizottságot, amely Pop Valer meghatalmazott miniszterrel az élen Turnu-Severinben folytatja a magyar bizottsággal megkezdett tárgyalás. Ehhez a különvonathoz szalonkocsit csatoltak még és ebben Bárdossy László bukaresti magyar követ, valamint számos külföldi újságíró foglalt helyet.

A különvonat reggel háromnegyed 7-kor jutott be Turnu-Severinbe. Bárdossy László bukaresti magyar követ szállott le elsőnek szalonkocsijából és a Zsófia hajó fedélzetére ment. A román delegáció tagjai a vonaton maradtak és csupán háromnegyed 10-kor hagyták el a vonatot.

Kora délelőtt a turnu-severini kulturpalota előtt rendőrkoridor vonult fel, amely csak azokat engedte keresztül, akik a rendőrigazgatóságtól és a sajtóminisztériumtól kiállított igazolványt tudtak felmutatni.

Háromnegyed tíz óra után érkezett a Kulturpalota elé Ujszászy magyar ezredes és vele együtt jött a magyar külügyminisztériumnak két tisztviselője. Ugyanakkor érkezett meg Dragalina a tábornok, aki az egybegyűlt újságírókhoz ment, bemutatkozott nekik, néhány szót váltott velük, majd felsietett a könyvtárterembe.

Pop Valer meghatalmazott miniszter délelőtt tíz órakor ment fel a kulturpalotába. A bizottság eddigi tagjain kívül kíséretében volt Dinu Hio meghatalmazott miniszter, a bizottság új tagja. A bizottság valamennyi tagja tehát Front egyenruhát viselt, kivéve a katonatiszti tagokat. Tíz óra öt perckor budapesti jelzésű gépkocsin Hory András meghatalmazott miniszter, Bárdossy László követ, valamint a magyar bizottság többi tagjai érkeztek meg és siettek fel a Kulturpalotába.

A Kulturpalota előtt összegyűlt újságírók és érdeklődők természetesen feszült várakozással találgatták, mi történhetik a második tárgyalási napon és meddig tarthat a délelőtti ülés. Valószínűnek tartotta mindeki, hogy ma éppen úgy nem lesz érdemleges tárgyalás, mint ahogy a pénteki ülés is a formalitásokkal és a magyar delegáció emlékiratának átnyújtásával telt el. A percek igen lassan múltak. Végül fél 11 órakor elsőnek a magyar bizottság tagjai jelentek meg ismét a Kulturpalota kapujában. Hory András és a bizottság tagjai egyenesen autókhoz siettek. Az újságírók természetesen megrohanták kérdéseikkel a magyar delegáció vezetőjét, aki azonban elhárított magától minden felvilágosítást. Az erdélyi magyar lapok kiküldött munkatársai Bárdossy

László követhoz fordultak, hogy tőle némi információt szerezzenek, de a bukaresti magyar követ csupán ennyit mondott:

— Most nagyon el leszünk foglalva.

Hivatalos jelentést adtak ki, amely közli, hogy a román bizottság új ellenjavaslatot készített

Turnu-Severin. A délelőtti tárgyalásokról kiküldött tudósítónk az alábbi újabb részleteket közli: — A magyar bizottság tagjai Hory András öméltósága rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter vezetésével háromnegyed tizenegy órakor hagyta el a turnu-severini Kulturpalotát, míg a román bizottság tagjai Pop Valer meghatalmazott miniszter vezetésével továbbra is visszatartották a Kulturpalotában. Déli fél tizenkettőkor az újságírók kérdést intéztek Pop Valer meghatalmazott miniszterhez, a román delegáció vezetőjéhez, aki az alábbi kijelentést tette:

— Semmi információt nem adhatok, az ülést délután folytatjuk.

Később az alábbi hivatalos jelentést adták ki:

— „A román bizottság a magyar javaslatokat tárgyalási alapra elfogadhatatlannak nyilvánította ki és tárgyalási alapul új ellenjavaslatot készített és az erről szóló emlékiratot nyújtotta át Hory András öméltósága rendkívüli követ és meghatalmazott miniszternek”.

A magyar bizottság a román bizottságnak ezt

Románia tárgyalásra hívta meg Bulgáriát Craiovában

Bucurestiből jelentik: A félhivatalos Orient Rádió a következő közleményt adta ki:

Attól az óhajtól vezéreltetve, hogy békés rendezésre jussanak azok a kérdések, amelyek Romániát elválaszthatják a szomszédoktól és abban a reményben, hogy a világnak ebben a részében valamennyi nép együttélésére és békés együttműködésére irányuló politika legyen megteremthető, Románia elhatározta, hogy tárgyalásokat kezd Bulgáriával. A tanácskozás augusztus 19-én, hétfőn kezdődik Craiovában, a királyi udvartartás palotájában. Bulgária első delegátusa Pomenov meghatalmazott miniszter, a román küldöttség vezetője Crețianu meghatalmazott miniszter, volt államtitkár lesz. A bolgár küldöttség hétfőn reggel 8 órakor érkezik Calafatba és onnan külön

A sajtóigazgatóság hivatalosan a következőket adta ki

A mai ülésnek négy pontja volt.

1. Hory András követ és meghatalmazott miniszter megbízó levelét a román kormány felülvizsgálta, azt igazolta és ezt Hory Andrásal és a magyar bizottsággal közölte.

2. A román álláspontot magában foglaló emlékiratot átnyújtották a magyar bizottságnak.

3. Hory András a magyar bizottság elnöke az emlékiratot átvette és ennek átvételét igazolta.

4. Megállapították a következő ülés időpontját. A harmadik ülés időpontjául a hétfői nap délután 5 órára tűzték ki.

A magyar bizottság a délelőtti ülés bezárása után nyomban a Zsófia hajóra ment és hozzákezdett a román emlékirat tanulmányozásához.

Déli egy órakor a külföldi és erdélyi újságírókat a Carol király jachton vendégül látták.

az új ellenjavaslatát átvette és a magyar bizottság tagjai a Zsófia hajóra vonultak vissza. A magyar bizottság tagjainak kezében irattáska volt, a vezérkari tisztek pedig összehajtott térképeket vittek.

A román-magyar bizottság legközelebbi tárgyalása — mint korábbi jelentésünkben már közöltük — hétfőn délután öt órakor lesz s természetesen nagy izgalommal várják a magyar bizottságnak a román ellenjavaslatra adandó válaszát.

Turnu-Severin egyébként valóságos nemzetközi központ lett és a város képén észlelhető, hogy Turnu-Severin a nemzetközi esemény fókuszába került. Idegen rendszámú gépkocsik suhannak végig a városkán, a világ minden részéből újságírók, nagy világlapok tudósítói sereglettek össze a tárgyalások színhelyére. Ott van Turnu-Severinben az Associated Press, a Times, a New York Times, a DNB, az Europa Press, a Völkischer Beobachter, a Franfurter Zeitung, a Hamburger Fremdenblatt tudósítói, a magyarországi lapok is elküldték a tárgyalások színhelyére tudósítóikat. Itt van a Pester Lloyd, a Magyarország és a Pest, valamint a Magyar Távirati Iroda munkatársa. Nem képviseltette magát a tárgyaláson a Tass, a Reuter iroda és a Havas ügynökség.

vonaton utazott Craiovába. A román küldöttség már vasárnap este elutazott a tárgyalások színhelyére.

Királyi kihallgatások Szófiában.

Szófiából jelentik: Arra való tekintettel, hogy a bolgár-román tárgyalások Craiovában hétfőn megkezdődnek, Boris bolgár király fogadta Popoff külügyminisztert, majd a szófiai román követet.

A bolgár tárgyaló bizottság összeállítása.

Szófiából jelentik: (Bolgár Távirati Iroda). A román bizottsággal Craiovában tárgyaló bolgár küldöttség elnöke Pomenov, volt román bolgár követ, meghatalmazott miniszter lett. A küldöttség tagjai között van Popov tábornok, a várnai hely-

őrség parancsnoka is. A bizottságban szakértők is helyet foglalnak.

A bolgár küldöttség Craiovában.

Szófiából jelentik: A Bolgár Távirati Iroda jelenti: A román bizottsággal tárgyaló bolgár küldöttség különvonaton Craiovába utazott.

A Bolgár Távirati Irodát felhatalmazták, hogy a legerélyesebben megcáfolja azt a külföldön elterjedt hírt, melyszerint Bulgáriában tartalékosokat hívtak volna be katonai szolgálattételre. Megalapítják, hogy csak nagyon korlátozott számban hívtak be elbocsátott katonákat kiképzésre.

Pop Valért meghatalmazott miniszteri rangra emelték.

Bucurestiből jelentik: (Rádió.) Pop Valért, a magyar küldöttséggel tárgyaló román bizottság vezetőjét augusztus 16-iki érvénnyel a külügyminisztérium jogi tanácsának tagjává nevezték ki meghatalmazott miniszteri rangban.

Az olasz sajtó tartózkodóan ítéli meg a turnu-severini tárgyalásokat.

Bucurestiből jelenti a Stefani iroda: Károly király szombaton kihallgatáson fogadta Gigurtu miniszterelnököt, Manoilescu külügyminisztert és Pop Valér meghatalmazott minisztert, aki péntek este a magyar bizottság javaslatával Turnu-Severinből visszatért Bucurestibe. A javaslatra Bucuresti a magyar küldöttségnek a Turnu-Severinben hétfőn tartandó második ülésén válaszol. Minisztertanács, vagy koronatanács összeülésétől nem történt közlés. Pop Valér vasárnap utazott el újra Turnu-Severinbe.

Mértékadó olasz körök hangoztatják, hogy Rómában a folyamatban levő magyar-román tárgyalásokkal kapcsolatban várakozó állápontra helyezkedtek és semmiféle nyilatkozattétellel nem akarnak elébeugrani a közvetlen tárgyaláson kialakuló eredménynek. Az olasz sajtó is inkább csak a tárgyalások külsőségeinek a leírására szorítkozik.

A *Popolo d'Italia* bucarestii tudósítója hangoztatja, hogy a turnu-severini találkozó az első konkrét lépés azon az uton, amelyet Salzburgban és Rómában kijelöltek.

A *Corriere della Sera* hangoztatja, hogy Hóry András személyében a magyar kormány olyan férfit állított a magyar bizottság élére, aki közelről és a legjobban ismeri a szóbanforgó kérdéseket. Hóry András erdélyi származású és szabadidejét rendszerint Erdélyben tölti el. Erdélyi származású a román küldöttség vezetője Pop Valer, valamint a bizottság több más tagja is.

A *Giornale d'Italia* szerint Bucuresti és Szófia között hetek óta élénk diplomáciai tevékenység folyik. Raducanu, román politikus Szófiában tartózkodott, hogy meggyőzze a bolgár kormányt Románia jószándékairól. Románia meggyőződött, hogy a bolgár kormány is hasonló barátságos szellemben hajlandó letárgyalni a kérdéseket. Miután Raducanu visszatért Bucurestibe és szófiái tárgyalásairól beszámolt a román kormánynak, ez utóbbi megszövegezte azt a jegyzéket, melyet pénteken nyújtottak át a tárgyalásokra vonatkozóan Szófiában.

LÓTH TIHAMÉR: ÖSSZEGYÜJTÖTT MŰVEI 22 KÖTETBEN

Dús aranvozásu,
egészvászonkötésben ára 4400 L.

A nemrég elhunyt kiváló szónok és ragyogótollú író 25 esztendő munkásságának minden irodalmi értéke együtt van e sorozatban.

A hatalmas mű megrendelhető havi részletfizetésre is. Kézpénz fizetés esetén nagy százalék kedvezmény.

Szent István Társulat kiadása. Beszerezhető kiadóhivatalunk után

Szent István emléke

A magyar kereszténység augusztus 20-ikán ünnepli meg évről-évre Szent István király és hitvalló emléketét. A keresztény egyház a „hitvalló” névvel tüntette ki őt, mikor szentjei sorába oltárra emelte, s mikor így az ő életét elsősorban népe elé, de aztán minden más keresztény nép elé is jó és üdvös példaadásul odaállította.

A keresztény eszmények szempontjából az ő királysága, az ő királyi hatalma és fénye mellesleg dolog, illetve csak annak eszköze és módja, hogy Krisztus királyságáért egy földi király minél többet és minél hathatósabban cselekedhessen. A fő azonban az, hogy Szent István hitvalló volt, a hit buzgóságával és hősiességével eltelt egyéniség, aki királyi hatalmát is csakugyan odaadta a kereszténység szolgálatába, a kereszténység megalapításáért való buzgóságra, hithirdetésre és apostolságra. Saját maga pedig tragikus nagysággal áldozta fel életét, hogy ezzel az egész étellel vallomást tehesse az „új hit” mellett.

Igen, az „új hit” mellett egy régi, ősi hittel szemben. A magyar nép ezer évvel ezelőtt úgy telepedett meg Európa középső vidékén, hogy pogány tűzimádásban találta meg hitbéli lobogását. A természetet imádta a természet alkotója helyett. A túlvilágról úgy volt képzelete, hogy a hősi csatákban levágott ellenfélből odatúl szolga lesz, a győztes hős örökéletének a másvilágon való kiszolgálója. Ez a pogány hit vallotta a jó és rossz szellemek létét, pártfogásul hitta a jót, félt a rossztól, áldozott mindenkinek babonás adásvételek és eszerek alakjában. Volt valami lelkiség ebben a régi hitben, de amolyan bekötött szemű, homályos látású, mely az ember testi kíváncsalmi és féltelmei szerint képzelte el a maga fölött való szellemvilágot.

Képzelet volt és nem hitbéli látás, nem a végtelenség mindenható Istenének a tiszta fölismerése. Krisztus földrejöveteléig ez a fölismerés minden népnél hiányzott. Csak valami sejtésként élt a népekben az az ősi kép, hogy olyan Isten van, aki teremtette az eget és a földet s az embert, a maga képére és hasonlatosságára alkotja. Hogy Ő alkotta az embert a maga képére és hasonlatosságára s nem az ember elképzeléséről függ az Isten. Krisztus emberré vált Isten-volta hozta a megvilágítás, a megértés, a fölismerés ragyogó világosságába az Istent, s azóta van a népeknek megváltása.

Ebben a megváltásban való részesedést hozta el Szent István király a maga hitvallásával a maga népe javára. Új hitet hozott az ősök régi hitével szemben? Nem. A legrégebb, a kezdetől fogva való Isten látását hozta el egy homályos Isten-képzetével szemben: az emberi léleg legősibb örökségét a népek földi vándorlásának csak ősi mondáival szemben. Nem új hitet hozott Szent István buzgósága, s nem ősei hitének a megtagadását, hanem a kezdetől fogva való isteni igazságokra vezette rá népét. Nem megtagadás volt ez az ősökkel szemben, hanem az ő földi vándorlásaik tévelygéseinek a helyrehozatala.

Ehhez képest a földi vándorlások, az úttalan útkeresések is, mikben népe addig hanyódot, azok is megállottak és bevégeztek abban, hogy népe a keresztény közösségben otthont és hazát talált. Ez a történelmi tény a földi mása és kifejeződése annak, hogy Szent István a hitet, az igazi hitet elhozta népe lelke közelségébe s ennek a hitnek elterjedését buzgó alapításaival biztosította. Azokban az alapításokban egyházi, társadalmi, gazdasági és szellemi művelődésbeli szervezéseket, létesített: olyanokat, melyek maradványok voltak, mint a vizek partján emelt pogány költárak s az ezeken lobogó és hamvadó áldozati tűzek.

Szent István kilencszáz évvel ezelőtt halt meg s negyvenegy év hátra volt nemes uralkodója, de hitvallója és apostola is népének. Kilencszáz évvel ezelőtt a lovon utazás volt a leggyorsabb közlekedési eszköz. Nem voltak

rakott utak. Nem volt meg a gőz és villanyosság ismerete, azoknak járművekben, távirásokban, távbeszélésekben való alkalmazása. Nem volt vonat, repülőgép, rádió, mint ahogy most van kilencszáz év múlva. A hír, a szó lassú szárnyakon járt; hónapokba tellett míg egy országot körülkeríngethetett s esztendőket kellett hozzá, hogy más országot, vagy éppen az akkor ismert egész világot bejárassa. El lehet képzelni, hogy a hirtérjesztés szava mennyi testi fáradozást, mennyi odaadó és folytonos utazást, járást tett szükségessé ebben a korban. Mennyi nagy felkészülődést és elszántságot ismeretlen veszedelmekkel szemben.

Mégis azt halljuk és olvassuk abból a történelmi távolságból, hogy Szent István negyvenegy évnyi uralkodási ideje alatt tíz püspökséget alapított, templomokat, kolostorokat építtetett, falvak csoportosulását és városok létesítését vitte végbe, az ország közigazgatási és honvédelmi egységeit minden területre kiterjedően megszervezte. Még amellelt harcolt is külső és belső ellenségekkel; a harcok közben és azok nyomán pedig békét is létesített úgy kifelé, mint befelé. Ha ezt a sokirányú és mindenfelé ható óriási tevékenységet a mai korban kellene végbevinni, akkor is negyven év alatt lehetetlen azok megvalósulását elképzelnünk, akármennyire rendelkezésünkre áll is a műszaki fejlettség minden segítsége. Hiszen egy város alapítása is évtizedekbe kerülne. Hát még egy egész ország alapítása!

A püspökségek, templomok, kolostorok alapításához akkor még egyéb nem állott rendelkezésre, csak a feltöretlen földterületek s rajta a jámbor, vagy harcias nép a maga barmait, vadászó és halászó készségeivel. Ezt az alaktalan anyagot kellett megmunkálni, hogy földművelő kultúra, építési tudás, aztán Istenismeret és lelki élet, s ennek a buzgóságával templomok emelése, ehhez kövek faragása, gerendák ácsolása, haragok öntése állhasson elő. Szinte a semmiből, a Robinson-sziget kezdetlegességéből kellett egy egész művelődési színvonalat létrehozni s benne a társadalmi élet szerves összetartását új és új gyakorlati pályákra és foglalkozásokra ránevelni. Magtudónok ezt tenni ma negyvenegy év alatt?

Nem csoda, ha minden technikai fejlettsége mellett is a mai kor hátramaradt a kilencszáz év előtti hívó és hirtérjesztő kor mögött. Ebben az összehasonlításban meg kell találnunk annak a kornak a nagy igazolását, s az iránta való nagy tisztelet. Nekünk magyaroknak pedig, bármely államban vagyunk is, mindenütt meg kell kapnunk a kegyelet külön érzését és buzgóságát Szent István iránt, ki abban a régi korban népünk élete fölemelésére olyan csodálatos tevékenységet fejtett ki. Nem a király vitte végbe ezt a csodálatos tevékenységet, hanem a hitvalló. És hátrahagyta ránk, az ő népére azt a nagy tanulságot, hogy nem a hatalom, nem a műszaki fejlettség, hanem a hit buzgósága az, ami egy népet igazán megtart és az élet magasabb színvonalára emel.

Schütz Antal:

SZENTEK ÉLETE

Négy kötetben. Füzve kötetenként 108 lei, együtt 432 lei. Félvászonkötésben kötetenként 144 lei, együtt 576 lei. Egészvászonkötésben, kötetenként 162 lei, együtt 648 lei. Vastag papíron, selyemfűnyű vászonkötésben, kötetenként 216 lei, együtt 864 lei. Luxusbőr-kötésben, kötetenként 306 lei, együtt 1224 lei és portó.

Cezar Petrescu beleszólt Pamfil Șeicaru és Tatarescu sajtóvitájába

Abba a hírlapi vitába, amelyet Pamfil Șeicaru folytatott Tatarescu ellen a politikai felelősség kérdésében, most Cezar Petrescu, a Romania főszerkesztője is beleszólt. Állásfoglalásában azt fejté ki, hogy a külpolitikai tájékoztatás nem lehet felelősségrevonással járóvátni és megmagyarázni. Cikkében a következőket mondja:

Nem lehet azt mondani, hogy az az óriási átalakulás, amelyen Európa átmegey, váratlanul érte volna az emberiséget. Nem jött váratlanul és a kísérő előjelek sem hanyoztak. Egy elég hosszú fejlődési folyamat eredménye. A szemünk előtt kibontakozó események csak gyözelmes, látható és most már elvitathatatlan kibontakozásai azoknak az erőknek és eszméknek, amelyek politikai és társadalmi téren már régen előkészítették a régi világ temetését és egy új világ felépítését.

Való az, hogy bizonyos politikai és társadalmi légkörhöz nőtt gondolkodás nehezen szokott hozzá a valósághoz és az események igazi értelméhez. Azonban ez az ellenkezés sem megmagyarázhatatlan. Egy olyan lélektani fogya-tékosság, amely elég gyakori a történelemben.

Manoilescu külügyminiszter beiktatása alkalmával ezt a jelenséget nagyon találóan egy fizikai-lélektani műszóval jellemezte: lelki tehetetlenség (inertie sufleteasca).

Az utóbbi időben külpolitikánk folytonosságáról és tájékozódásunk hibás irányairól kifejlődött viták előtérbe állították ezt a kérdést. Ha a vitából hiányoznék a szenvedélyesség, ha teljes hideg tárgyilagossággal járnának el, a nagy közönség, anélkül, hogy emberi és román természetünkhöz annyira közelálló szenzáció-éhséggel a vita személyes oldalára figyel, kétségtelemül jó alkalmat találna most az önvizsgálat megejtésére, hogy megmagyarázhassa magának azt, amit eddig még nem ért, ami végzetesnek és gyógyíthatatlannak látszik.

Cezar Petrescu azután a történelemből vett példákakl igazolja, hogy a lelki tehetetlenségnek mindig szerepe volt az események folyamán. Példáit különösen a francia történelemből veszi. Azután rámutat arra, hogy az Uralkodó már régen észrevette Európa új irányváltozását és intézkedéseiben gondoskodott arról, hogy az új világ gyökerei a kalmak talajra ta-

láljanak nálunk is. Az érdekes fejtegetést azután így fejezi be:

— Elvesztettük azt, amit nem tudunk eléggé megbecsülni. Meg fogjuk nyarni — szorosabb és tisztább határok között, sebezhetetlen mély-ségekből — azt, amit végül meg fogunk tanulni megbecsülni. Nemzeti létünket veszélyeztető fenyegetések sohasem jöttek kívülről. Ha jöttek, ezek el is múltak. Az igazi veszélyek mindig belül fejlődtek ki, a belső ellenállás, a belső megosztás és a belső lelki tehetetlenség következtében.

Vessük ki ezeket magunkból, mint az almába furódó férget, amíg jövünk fejlődésének csirájáig nem rágja magát.

A turnu-severini tárgyalásokkal kapcsolatban a Románia komolyságra, nyugalomra és bizalomra hívja fel a közvéleményt

A Romania augusztus 20-i száma a következőket írja a turnu-severini tárgyalásokról „Komolyság, nyugalom és bizalom” cím alatt:

— Az egész román nép érthető érdeklődés-

sel tekint most Turnu-Severin felé, ahol Románia és Magyarország megbízottai tárgyalnak. Büszkeséggel hangsúlyozzuk ennek a román érdeklődésnek komoly és súlyos jellegét egy olyan kérdésben, amely egész jelenkori történelmünkre rányomja bélyegét.

A román nép megőrizve hagyományos fitogtatás nélküli büszkeségét, bölcsességét és habozás nélküli határozottságát, a jelen pillanatokban olyan érettséget tanusít, amely becsületére válik és amely minden más mellett biztosítja számára a nehézségek és viharok leküzdését.

A történelmi jogunkba vetett bizalom érzése csak megerősödött, amikor Románia megbízottjának nevét megtudtuk. Valóban, Pop Valer csodálatosan egyesíti egyéniségében azokat az erényeket, amelyek a turnu-severini tárgyalások bonyolult menetéhez kellene.

Jó nemzeti román, harok és sikerek bizonyosságainak a birtokában; erdélyi hagyományok határozott és komor szellemében nőtt fel, élénk szellemű, gyors meglátással mozog azon a síkon, ahol az ember szellemek játéka mozog; felülmulhatatlan a vitában és megzavarhatatlan nyugalomban, amikor reabizott feladatok elvégzéséről van szó. Pop Valer méltón és eredményesen képviseli Romániát — a vitás ügynek pedig jó kimenetelt ígér egyénisége.

Ezen általános megállapítás mellett mindnyájunk kötelessége, hogy bizalommal várjuk a tárgyalások kimenetelét és különösen, hogy ne üljünk fel a híreszteléseknek és sugdolózásoknak, amelyek hasztalanul és értelmetlenül mérgeznék meg a nyugodt közvéleményt.

Komolyság, nyugalom és bizalom: ime ezek a jelen óra parancsai.

Vessük magunkat alá azzal a tudattal, hogy Románia és a béke érdeke jó kezekben van letéve.

Cassulo András pápai követ szeptember 8-án szenteli püspökké Napholz Pál nagyvárad-szatmári kinevezett püspököt

Nagyváradon szeptember 8-án, Szatmáron 15-én lesz a beiktatás. — Pacha Agoston és Márton Aron a szentelésnél segédkező püspökök

Nagyvárad. Saját tud. Annak idején már megirtuk, hogy a nagyvárad-szatmári püspökség élére a Szentszék Napholz Pál jezsuita atyát választotta püspökké. A szentszék választását általános meglepedés és öröm fogadta az erdélyi magyar katolicizmus köreiből. Ennek a meglepedésnek és örömmel adott kifejezést az egész erdélyi magyar nyelvű sajtó.

A Szentszék választása után következő hitvallást és hűségköt a Szentszékkel szemben Napholz Pál választott püspök Nagyboldogasszony vigiliáján, augusztus 14-én tette le Cassulo András bucaresti nuncius kezébe. A püspökszentelés és az egyházmegyék tényleges vezetésének átvétele — a kanonikus birtokbavétel — szeptember 8-án, Kisboldogasszony napján lesz a nagyvárad-i székesegyházban. Az egyházmegye vezetésének tényleges átvétele Szatmáron szeptember 15-én lesz.

A püspökszentelést Cassulo András bucaresti pápai nuncius fogja végezni Pacha Agoston és Márton Aron megyéspüspökök segédkeztésével. A szentelés gyönyörű szertartásának előkészítésére és a birtokbavételre Nagyváradon és Szatmáron, a két püspöki székhelyen minden intézkedést megtettek.

Az új főpásztor határozott kívánsága az, hogy a szentelés és az egyházmegyék gondokkal teli kormányzása átvételének napja imánap legyen a két egyházmegyében. Azt akarja, hogy a hívek imája kísérje a szentelésben elnyerendő kegyelmek méltó befogadását és ez az ima esdjen te az égből minél több erőt és kitartást a kormányzás nehéz útjára.

Itt írjuk meg azt is, hogy a kinevezés okmányai, a hullák, már megérkeztek Rómából a címzetekhez: a kinevezett püspökhöz, a bucaresti érsekhez és a két egyházmegye székeskáptalanaihoz.

Országát ujjáépítéséről beszélt a finn miniszterelnök

A finn ujjáépítő munka egyik fontos feladata a nagy keleti szomszédokhoz való viszony megszilárdítása

Helsinki-ből jelentik: Ryti finn miniszterelnök vasárnap rádióbeszédet mondott. Leszögezte, hogy a finn ujjáépítő munka egyik fontos feladata a nagy keleti szomszédokhoz való viszony megszilárdítása. Hangoztatta, hogy országát szigorúan betartja a Szovjettel kötött békeszerződés pontjait. Szünetnélkül folytatják a sajjai csatlakozó vasút munkálatait, amelyeket egyébként a szovjet oldalon már be is fejeztek. Tárgyalást folytatnak a Pesamóban felállítandó szovjet és más államok konzulátusaira vonatkozólag. Bár Finnország hozzájárult, még nem tisztázták a Hangöbe irányuló szovjet átmenő forgalom kérdését. A szovjet már

megfizette Hangö bérének első részét.

A finn miniszterelnök hangoztatta még annak szükségességét, hogy Finnország jóviszonyt tartson fenn a Keleti tenger más államaival is. Majd rámutatott arra, hogy az elmúlt háborúban a bűnözők száma emelkedett Finnországban. Elkövettek olyan meggondolatlan cselekményeket is, amelyek Finnországban eddig ismeretlenek voltak és rendes körülmények között nem fordultak volna elő. Kijelentette végül, hogy miután mindnyájan egy hazát szolgálnak, közös áldozattal és megértéssel le kell küzdeni a nehézségeket, hogy megőrizzék a szabad és független Finnországot.

Glaszországon minden nagy városában ki van akasztva Afrika térképe, hogy a lakosság a harcstéri tudóstíások mellett a térképen is követhesse a csapatok előnyomulásának irányát. Ez a kép Milánóban készült, a térképet tanulmányozó érdeklődőkről

Jávor Béla riportja

Vendégségben a Zsófia hajón

Turnu Severin, augusztus hó.

Különleges engedéllyel, őrtálló katonák és rendőrök kordonán át jutunk a kikötőbe, ahol a Zsófia áll. Főárbocán a román és magyar zászló, hátsó árbocán a nagy címeres magyar lobogó. Keeses formájú, hófehér hajó, úgy tűnt fel érkezésekor a Dunán, mintha hattyu úszott volna méltóságát teljesen a vizen.

A kikötőhid előtt a kis árbocoknál, amelyeken román és magyar lobogó leng, a román haditengerészet matrózai állanak őrt; köröskörül csend és teljes néptelenség. A kikötő-kapitány román tisztekkel beszélget a nedves porondú térségen. Délután öt óra van.

A kapitány, — csinos fiatalember, — előzékenyen hozzánk lép:

— Mit óhajtanak az urak?

— Meg vagyunk hívva a Zsófiára. A kegyelmes úrral szeretnénk beszélni.

— Bajos lesz, — feleli a kapitány. — A miniszter úr ugyanis arra kért, hogy vigyem el valahová fürödni a Dunában. Negyedóra múlva indulunk.

A Zsófia fedélzete is teljesen néptelen. Kisvártatva magyar hajósok lépnek a partra; kimenőre indulnak a városba. Megkérjük őket: vigyék be üzenetünket a Magyar Távirati Iroda tudósítójának a nemsokára Gyárfás László kartárs intéget le a fedélzetről:

— Gyertek, gyertek! A kegyelmes ur vár benneteket.

Beszélgetés Hory Andrással és a magyar küldöttség tagjaival

Hory András meghatalmazott miniszter, a magyar küldöttség vezetője mindjárt a hajó bejárata mellett, a tágas társalgóteremben fogadja az erdélyi magyar kisebbségi sajtó küldötteit: Pál Árpád dr.-t a Magyar Lapok főszerkesztőjét, Vég Józsefet, az Ellenzék szerkesztőjét és e sorok íróját. Magas, őszes hajú, markáns arcú, kékszemű ember Hory András. Kirándulásra készen nyári vászonruhában van, nyitott inggallerral, nyakkendő nélkül.

Betessékel minket az aranyos díszítésű kis szalonba. Világos sárga selyem huzatú karosszékben foglalunk helyet. Egyenruhás inasok feketekávé és finom cigarettákat szolgálnak fel.

A magyar küldöttség vezetője a turnu-severini ut néhány kiemelkedő élményét beszéli el, majd közli velünk, hogy ezekről a Magyar Távirati Irodának a hajóval együtt érkezett budapesti munkatársától tudhatunk meg részleteket. Azt a kérésünket, hogy nyilatkozzék a tárgyalásokról, kedves közvetlenséggel hátrítja el: Nem, éppen a tárgyalások érdekében még benyomásokról sem nyilatkozhatik.

— En is erdélyi ember vagyok, — mondja azután. — Édesanyám ma is Erdélyben él. Holnapután lesz a születésnapja s ezen a napon mindig hazautaztam, akár Párizsban, akár Varsóban voltam... De most, sajnos, nem lehet.

Szentpéteri százados, a küldöttség egyik tagja jelentkezik.

— Kegyelmes uram, — mondja és sarkantyuja könnyen összevegyedik, — a kikötő-kapitány kéri nagyméltóságodat, hogy indulni kellene...

A beszélgetés végetér, Hory András meghatalmazott miniszter búcsút vesz tőlünk. A hajó bejáratánál már várakozik a kikötő-kapitány, Náday tábornokkal, a magyar vezérkar főnökhelyettesével, aki már előkészítette fürdőruháját a kirándulásra.

Szentpéteri százados most a társalgóban kínál minket helyet. Kiderül, hogy ő is erdélyi ember s régi gyulafehérvári emlékeit eleveníti fel. Egykori tanárai iránt érdeklődik, majd világháborús élmények következnek. Természetesen szigorúan tartózkodik ő is, hogy a tárgyalások anyagáról közléseket tegyen s már épp a legújabb közszájon forgó adomákat kezdjük kicserélni, mikor látogatók érkeznek, az olt-tartományi helytartóság három vezető tisztviselője, akik azért jöttek, hogy a magyar küldöttséget egy kellemes vasárnapi kirándulásra hívják meg. A százados a kissozalonba kíséri őket, franciául cseveg velük, nagy előzékenységgel, a szívélyesség és udvariaság légkörében...

Ujzsászay ezredes ül hozzánk, aki már nagy általánosságban válaszolja a kérdéseket, de semmivel se mélyrehatóbban, mint ahogy ez a világlapok ismertetéseiből köztudomású és természetesen ő is bizonytalanságban hagy bennünket a küldöttség feladatai, a tárgyalások kitélései felől.

Szemléltetés a fejedelmi yachton

Azán megtekintjük a hajót. Minden részében fejedelmi yacht. Hozzánk csatlakozik Neuburger hajóskapitány, a Zsófia parancsnoka.

A Zsófia diplomáciai és történelmi jelentőségű küldetése

— Az összeomlás következtében hosszabb ideig nem felelhetett meg a Zsófia eredeti rendeltetésének. De 1920-ban ismét fontos küldetéseket: antant küldöttségek utaztak rajta le egészen Sulináig s 1921-ben és 22-ben is számos diplomáciai útát tett.

— 1923-tól kezdve külön utakra tartották fenn, de azért általában 1933-ig jórészt tétlenségre volt kárhozható. 1934-től mostanig a hajót sétatüzásokra rendelték ki, amelyeket Budapest és környékén végeztek és végez most is; azokat az alkalmakat kivéve, mikor mint jelenleg is, különleges missziót teljesít.

— Naponta három sétatüzatot tesz a hajó. Megfordult rajta a sétatüzások során a külföldi szellemi és vagyoni arisztokráciájának számos tagja s valamennyien elragadtatással nyilatkoztak a rendkívüli élményekről, amelyeket dunai sétatüzjuk alkalmával szereztek. Nemcsak Európa államaiból voltak a hajónak vendégei. Afrikai és ausztráliai előkelőségek, ázsiai maharadzsaék éppugy különleges szórakozást találtak a Zsófián, mint a wallisi herceg, vagy németországi tudósok és közéleti kiválóságok. 1937-ben Rampur maharadzsa az egész hajót kibérelte, hogy feleségével együtt Budapest és Bécs között utazgasson vele.

— 1938-ban a hajó Viktor Emánuel olasz királyt látta vendégül, kíséretével együtt, aki Budapest környékén tett hosszabb sétatüzást. A király 1938 augusztusában Horthy Miklós, Magyarország kormányzója és kísérete a Zsófián elindulva tett látogatást Németországban.

— Ugyancsak 1938-ban, az eucharisztikus kongresszus alkalmával, Pacelli bíboros, a jelenlegi XII-ik Pius pápa díszkíséretével együtt hosszabb ideig időzött a hajón és elragadtatását fejezte ki a szépségek fölött.

Ezalkalommal, mint minden évben Szent István ünnepén is szokás, az Oltáriszentséget is körülhordozták a hajón s ezzel a legnagyobb kitüntetés éri a Zsófiát.

— Ujabbán más sétatüzokkal együtt a Zsófia is kiveszi a részét abból a nagy társadalmi és népjóléti jelentőségű tevékenységből,

amelyet a magyar nemzeti munkásközpont fejt ki azáltal, hogy a munkásság részere tanulmányi és üdülő kirándulásokat szervez a Dunán.

— De legnagyobb jelentőségére 1938 októberében tett szert a Zsófia, mikor a csehszlovák-magyar tárgyalások lefolytatására Kánya Kálmán külügyminiszter vezetésével kiküldött bizottságot Komáromba vitte, s ezzel történelmi nevezetességre tett szert.

Alkonyat a Dunán

Ennyit mondott Neuburger Lajos hajóskapitány a Zsófia történetéről. A sör mellett, kényelmes kerti karosszékekben, finom cigarettákat szíva üldögéltünk a fedélzeten. Összebarátkoztunk a kitűnő hajóssal, akinek minden gondolata, minden idegszála a hajóhoz, a Dunához és szolgálatához fűződik és aki nem ismer szebb, magasztosabb hivatást, mint: hajósnak lenni.

— És mi volt ezen a hajón a legemlékezetesebb élményed? ...Mikor voltál a legboldogabb ezen a hajón? — kérdeztük.

— En mindig boldog vagyok, — felelte, — ha szolgálatban lehetek.

— És mikor érezted magad a legszerencsétlenebbnek a Zsófián?

Mosolyogva felelte:

— Egy hajóskapitány sohase lehet szerencsétlen a hajóján.

Már alkonyodott; színes felhőfosziányok tükröztek a vizen és a szerb hegyek kezdtek homályba borulni. Ekkor a kikötőből kis órhajó futott ki; horogkeresztes zászló lobogott rajta. Gyors kanyarulattal nyugat felé indult és rövid idő alatt eltűnt a kikötőben veszteglő hajók mögött.

— Német naszád, — mondta mosolyogva a kapitány. — Többek között a Vaskapura viházz...

Uj szakaszába lépett az Anglia elleni háború

Németország bejelentette a Nagybritannia elleni korlátlan tengeri háborút. — Még az Anglia felé tartó semleges hajókat is megtorpedózzák. — Olasz győzelmek Afrikában. — Az angol szigetország ellen változatlan erővel folynak a légitámadások

Berlinből jelentik: A nyugati háború új szakaszába lépett. A Német Távirati Iroda még szombaton hosszú jelentésben közölte azt a német hivatalos bejelentést, mely szerint *Németország Anglia ellen megkezdte a korlátlan tengeri háborút és a teljes ostromzárát.* Ennek megfelelően Anglia kikötőit s az angol partok körüli vizeket aknazárral látták el. A jelentés figyelmezteti a semleges hajókat, hogy a jövőben a saját érdekükben kerüljék el az angol partot, egyrészt, mert ez az övezet a lerakott aknák következtében rendkívül veszélyes, másrészt pedig *a német légi és tengeri haderő a jövőben minden olyan hajót, — tehát semleges hajót is, — mely Angliába halad, vagy angol kikötőből indul ki, kíméletlenül megtámad.*

Az Anglia ellen kihirdetett korlátlan ostromzár ügyében német részről vasárnap kijelentették, hogy ez az intézkedés csak az Anglia körüli területet érinti s csak részben foglalja magában a Rooseveltt által az amerikai hajók számára kijelölt övezetet. Irország is beleszökken ebbe. *A német birodalmi kormány azonban az ír kormánnyal már tárgyalásokat folytat, hogy biztosítsák Irország bevitelét.* Német illetékes helyen utalnak arra, hogy Németország a zárlat végrehajtásában a nemzetközi jog alapelvei szerint jár el, de tekintetbe vették, hogy a nemzetközi jog állandó fejlődésben van.

A *Berliner Börsenzeitung* szerint az Anglia elleni háború a tengeren most már totális, de a világot megkímélik. Minthogy Anglia a tulajdonképpeni hatáskörén kívül sem riadt vissza a legkegyetlenebb eszközök használatától sem, most vele szemben Németország is ugyanazzal az eszközökkel él majd, amelyek legalkalmasabbak arra, hogy Angliát teljesen elvágják a külvilágtól. A semlegeseknek módjukban áll választani, vajon továbbra is segítik Angliát, vagy a saját érdekükben távollattadják magukat az angol vizektől.

Az Anglia körüli vízterületet, melyen a hajózást a német jegyzék veszélyesnek mondja és óva inti a semleges kormányokat, hogy hajóikat erre küldjék, a Német Távirati Iroda illetékes helyről származó értesülése alapján földrajzilag a következőkben határozza meg:

A veszélyes övezet kiinduló pontja az Atlanti óceán francia partja, 47 fok 30 perc északi szélességben és 2 fok 40 perc nyugati hosszúságban fekszik. Innen a következő pontokon vezet keresztül: 43 fok északi szélesség, 5 fok nyugati hosszúság, 45 fok északi szélesség, 20 fok nyugati hosszúság, 58 fok északi szélesség, 20 fok nyugati hosszúság, 62 fok északi szélesség, 3 fok keleti hosszúság és innen déli irányban a belga parton haladva a belga és francia part mentén vissza a kiindulási pontig.

A korlátlan ostromzár bejelentő német közlemény szövege.

A német véderőfőparancsnokságnak az Anglia elleni korlátlan ostromzár megindítását bejelentő közleményét egyébként az alábbiakban közöljük:

— Anglia a háború kitérőre óta egyre nagyobb mértékben sértette meg az emberiség és nemzetközi jog szabályait. Először is zárlat alá helyezte minden Németország felé irányuló szállítást, aminek az volt a célja, hogy mint a világháborúban, a német asszonyokat és gyermekeket sujtás. Ezután dugárúkat nyilvánította a Németországból külföldre szállított árukat, hogy a német gazdasági élet működését megakadályozza. Továbbá a nemzetközi jog megsértésével felfegyverezte az angol kereskedelmi hajókat, nem tisztelte a semleges lobogó alatt haladó hajókat s még sok más módon megsértette a nemzetközi jogot.

Németország válasza ez volt: Elzárta a kelet felé irányuló angol kereskedelem útját s az ellenségtől megtisztított európai államokban a németgazdasági élet javára biztonságba helyezte a nyersanyagokat. Továbbá a német haditengerészet és légitörő segítségével 5 millió tonnányi angol hajóteret súlyosított el. Ezenkívül másfélmillió tonnányi angol hajóteret rongáltak meg, a veszteség tehát összesen 6 és félmillió tonnát tesz ki.

A továbbiakban a közlemény részletesen foglalkozik azokkal a módszerekkel, amelyekkel Anglia a saját életlehetőségét akarta biztosítani azáltal, hogy lefoglalta a norvég, dán, holland, belga és francia kereskedelmi hajókat s minden eszközzel megkísérelte, hogy az egész semleges kereskedelmi hajózást ellenőrzés alá vonja. A közlemény így folytatódik:

— Anglia visszautasította a Führer utolsó felszólítását. A német véderő főparancsnok

sága most elhatározta, hogy ugyanolyan eljárással fizet és katonai eszközeit ugyanolyan keménységgel használja fel az angol hajózás ellen, ahogy az angolok Németország ellen eljártak. Németország most kihirdeti az angol szigetek teljes tengeri zárlatát. A teljes zárlat kihirdetésével további döntő lépést tesz a háború mielőbbi befejezésére. A német véderő teljes mértékben kihasználja majd kedvező hadászati helyzetét. A tengeri háború teljes mértékben kiterjed majd az Anglia körüli területre. Minden Anglia felé haladó hajót megtámadunk, ezért minden semleges hajó kiteszi magát a megsemmisítés veszélyének. A német véderő előre elhárítja magáról a felelősséget a semleges hajókat ért bármilyen károkért.

A közlemény a következő mondattal fejeződik be:

— Németország meggyőződése, hogy az angol kalózkodás végső eltávolításával nemcsak Európának, hanem az összes semleges államoknak is történelmi szolgálatot tesz.

Washingtonból jelentik (Német Távirati Iroda): Az Egyesült Államok kormánya a berlini amerikai nagykövetség útján szóbelileg közölte a német birodalmi kormánnyal, hogy egy amerikai hajó augusztus 16-án elindult Pelemból, hogy amerikai állampolgárokat szállítson át az Egyesült Államokba. A hajót kivilágítják és meghatározott módon felismerhetővé teszik. Az amerikai nagykövet a hajó útvonalát is közölte. Ez Anglia közelében vezet el.

A Német Távirati Iroda közli, hogy német illetékes körök felhívták az útvonal veszélyes voltára az amerikai kormány figyelmét. De miután az Egyesült Államok kormánya megmaradt veszélyes terve mellett, a német birodalmi kormány eleve elhárítja magáról a felelősséget.

A vasárnapi légi harcok az angol és német légitér fölött

A tengeri háború eseményei. — Az Anglia elleni háború vasárnap is fokozódó hevességgel tartott

Berlinből jelentik: A német véderő főparancsnokságának vasárnap délutáni jelentése a következőket tartalmazza:

— Egy tengeralattjáró 32 ezer 300 bruttó-regiszter tonna ellenséges kereskedelmi hajóteret elsüllyesztett. A légi hadró szombat este és különösen mára virradó éjszaka folytatta felderítő és támadó repüléseit Anglia ellen. Dél- és Közép-Angliában nagykiterjedésű területen repülőtereket, léghátrító- és fényzóróállomásokat, motorgyárat, ipari telepeket és kikötőberendezéseket bombáztak sikerrel. Az angol kikötőkben folytatták a légi aknák lerakását. —

Ugyanezen az éjszakán angol repülőgépek Közép- és Nyugat-Németországba és Belgiumba repültek. Különböző helységekből, így Dortmundban lakónegyedeket találtak el és több polgári személyt megöltek, vagy megsebesítettek. Brüsszel belvárosában is áldozatokat követelt az angolok légitámadása a polgári lakosság körében. Négy személyt megöltek, huszonkettőt megsebesítettek a bombák. Német éjszakai vadászrepülőgépek lelőttek egy angol repülőgépet. A léghátrító tüzérség négy angol repülőgépet lőtt le vasárnapra virradó éjszaka. Egy német gép eltűnt.

Portsmouth újabb német repülő-támadások színhelye volt

Berlinből jelentik: (Német Távirati Iroda.) A vasárnap Anglia ellen végrehajtott újabb légitámadásról a német véderő főparancsnoksága a következő jelentést adta ki:

— A német repülőrajok London és Hampshire grófság légi terében végzett fegyveres felderítés során újra nagy sikereket értek el. Harci repülőgépek eredményes támadást intéztek fontos katonai célok, főként a közvetlen London melletti repülőterén. Elpusztítottak sok földönvesztéglő repülőgépet is. A légi harc során a német vadászrepülő és rombolók érzékeny csapást mértek a királyi légi haderőre. Sok angol repülőgépet lőttek le a levegőben is. Az eddig beérkezett jelentések szerint vasárnap 138 ellenséges repülőgépet megsemmisítettünk meg. A légi harcok során különösen kitűnt a Horst-Wessel romboló raj. H ut főhadnagy parancsnoksága alatt. Ez az egyetlen raj vasárnap 51

ellenséges repülőgépet lőtt le. Eddig 34 német repülőgép nem tért vissza.

Berlinből jelentik: A Német Távirati Iroda beavatott helyről úgy értesül, hogy a vasárnapi heves légi csaták középpontja Portsmouth volt. A német rajokat erős angol légi rajok igyekeztek céljuk elérésében megakadályozni, fáradozásuk azonban hiábavalónak bizonyult. Messerschmidt-vadászrepülőgépek áttörték a légi zárat és nagyszámu angol vadászrepülőgépet lőttek le. Az így keletkezett részen előnyomultak a német bombázók, tervszerűen támadták célpontjaikat és több repülőteret összeromboltak.

Az angol jelentés adatai a német támadásokról.

Londonból jelentik: Az angol belbiztonsági minisztérium közli, hogy vasárnapra virradó éjszaka német repülőgépek bombákat dobtak Anglia több vidékére. Több házát megrongáltak a bombák.

Londonból jelentik: Reuter jelentése szerint német repülőgépek vasárnap délután több bombát dobtak le Anglia délkeleti partjaira. Egy 22 repülőgépből álló raj bombát több helyen tüzet okoztak. Később két német vadászkötélék lelőtt több záróléggömböt. A légvédelem heves tüzzel válaszolt a támadásra. Egyik délkelet-angliai városban időre beállított bomba esett le. A bomba ártalmatlanul tételére kiküldött katonák akkor értek oda, amikor a bomba felrobbant. A robbanás valamennyi katonát megölte.

A Reuter másik jelentése szerint vasárnap este Londonban újabb légi riadó volt.

Olcsó és megbízható
tüzifa beszerzés kisembereknek, intézményeknek

Jeney Sándor

apritott és hasábos tüzifa kereskedőnél
Nagyvárad, Str. Nistrului 5.
Telefon: 12-03

Szomáliában az angolok részére veszedelmessé vált a helyzet

Az olaszok megnyerték a Gereta-hágói csatát

Rómából jelentik: Szomáliában az olaszok diadalmasan folytatják előnyomulásukat. Az olasz főhadiszállás a múlt heti harcok győzelmes befejezéséről a következő rendkívüli jelentést adta ki:

— Brit Szomáli-földön a Gereta-hágónál pénteken megkezdődött csatát csapataink augusztus 17-én megnyerték. Ötnapos ídáz küzdelem után, két oldalról bekerítő mozdulattal elfoglaltuk az angol védelem vonalát, mely kétsoros gépfegyverállásból és karavánból állott. Rengeteg fegyvert, hadianyagot és élelmiszert zsákmányoltunk. A csatateret a rodéziai és indiai segédszerepeltőkhöz tartozó sokszáz katonával holtteste borítja. Jelentős része volt a küzdelemben a légi haderőnek is, mely bombázás és gépfegyvertűzrel árasztotta el az ellenséget s Berbera kikötőben több ellenséges hajót megromgált.

Az angolok eredménytelenül bombázták Assab légi kikötőjét és Dzsiziga lakónegyedét. A hadműveletek, melyek olasz kézre jutatták Berberát, tovább folynak az ellenség második, megerősített védelmi vonala előtt.

Alexandriából távozásra kényszerítették az olasz repülőket az angol hadihajókat.

Tripolból jelentik: A Stefani külön tudósítójának jelentése szerint az olasz repülőek első válasza az északolaszországi városok polgári lakossága ellen intézett angol támadások. Tuniszt és ott Franciaországot becsmerlő ropura az alexandriai kikötő és az ott horgonyzó brit flotta megtámadása volt. Augusztus 16-ra

virradó éjszaka hajtották végre a támadást és valóságos bombazáport zúdítottak az alexandriai kikötőben horgonyzó négy sorhajóra és más hadihajókra. A hatalmas léghárító tűz ellenére sorra végrehajtották a kifizűtött harci cselekményeket és egy kivételével valamennyi olasz repülőgépet visszatért kiindulási helyére.

Az angol hajóhad, hír szerint, más támaszpontot keres, mert az alexandriai egyre nehezebben védhető az olasz repülőgépek támadásaival szemben.

Churchill nyilatkozatot tesz a szomáliai helyzetről és az Egyesült Államokkal folytatott tárgyalásokról.

Londonból jelentik: Churchill legközelebb az alsóházban részletes nyilatkozatot tesz a szomáliai helyzetről és az Egyesült Államokkal folytatott tárgyalásokról. Ezek a tárgyalások tudvalegőleg amerikai támaszpontok építésére vonatkoznak Anglia tengertúli nyugati birtokain.

A vasárnapi olasz hadijelentések.

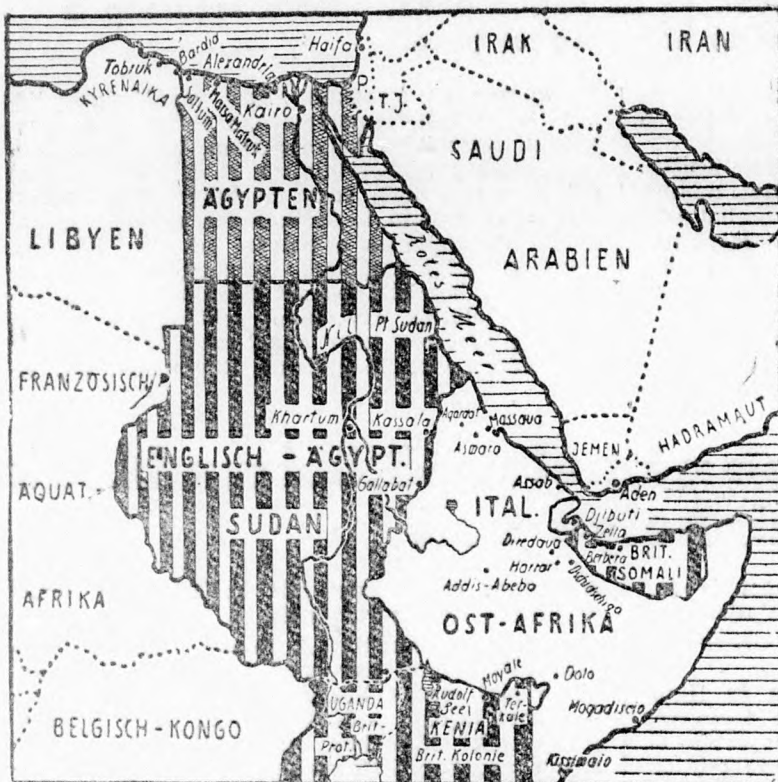
Rómából jelentik: Az olasz főhadiszállás vasárnap délutáni hadijelentése így szól:

— Brit-Szomáliában az előnyomulás folyamán egyik hadoszályunk Zeila környékén elfoglalta Bulhart, egy másik pedig Lafruk közelébe érkezett. A Berbera elleni légi támadásban résztvevő egyik repülőgépünk nem tért vissza. Észak-Afrikában ellenséges tengeri erők mintegy 300 nagyobb és közepes ágyúvedéket lőttek Bardiaira és a szárazföld belseje felé. Az olasz veszteség itt egy halott és tizenegy sebesült. Bombavetőink haladéktalanul működésbe léptek és felvették a harcot a hajók segítségére siető ellenséges légi erőkkel. Hét Gloucester-Gliadiator repülőgépet teljes bizonyossággal lelőttek, de valószínű, hogy még két repülőgép elpusztult. Három olasz repülőgép hiányzik. Egy tengeralattjáró az Atlanti óceánon elsüllyesztett egy körülbelül 9 ezer tonnás angol tartályhajót.

Visszavonulást jelent az angol főhadiszállás.

Londonból jelentik: A brit főhadiszállás jelenti, hogy Szomáli földön szombaton az ellenség megújította támadásait. A támadásban tüzéséggel, harcikosikkal és repülőgépekkel támogatott olasz mintacsapatok vesznek részt. A brit hadsereg a legnagyobb bátorsággal küzd, miközben visszahúzódik Berbera felé. Az angol tengerügyi hivatal jelenti, hogy az Orpheus nevű angol tengeralattjárót elveszítették kell tekinteni.

Istanbulból jelentik: Egy török tábornok cikket irt az egyik török lapban, cikkében kifejti, hogy az olaszok keletafrikai sikere s Szomália várható teljes elfoglalása nemcsak erősen csorbítja Anglia tekintélyét a világ előtt, hanem az olaszokat teszi az Adeni öböl felének és Bah-el-Mandebnek urává. Szomália elvesztése tehát súlyosan veszélyezteti az angol birodalom összekötő útjait.

Afrika térképe, azokkal a területekkel, amelyekért most a harc folyik

ŐSZI LIPCSEI VÁSÁR 1940

NYITVA AUGUSZTUS 25-29-IG

A vásár megtekintésével megtalálja számítását

Bármilyen felvilágosítást nyújt a

LEIPZIGER MESSAMT / LEIPZIG, (DEUTSCHLAND)

vagy LUDWIG SCHUSTER EZREDES, NEMET KONZUL
ORADEA, STRADA NICOLAEIGRGA No. 1. — TELEFON: 21-35.

* Az agy- és a gerincvelő megbetegedéseinek kezelésénél a régóta bevált, tisztán természetes „Ferenc József” keserűvíz — korán reggel egy pohárral bevéve — a tápcsatornát alaposan kitisztítja, a további hémlekedést elősegíti, a gyomoremésztést megjavítja és fokozott anyagcserét eredményez. Kérdezze meg orvosát.

Kölcsönös diplomáciai kapcsolat Japán és Ausztrália között

Tokióból jelentik: A japán külügyminisztérium közli, hogy Japán és Ausztrália között kölcsönös diplomáciai képviselőket létesítenek.

Megszigorították Törökországban a katonai törvénykezést

Több politikai vétségre kiterjesztették a halálbüntetést

Istanbulból jelentik: A török katonai törvénykezést átalakították. Az állam biztonsága ellen elkövetett vétek új elbírálás alá esnek. Halálbüntetéssel sújtják azokat, akik külföldi megbízókkal összefognak, hogy külföldi ellenséges csapatok mozgását az országban megkönnyítsék, vagy erre kísérletet tesznek. Enyhébb esetekben a büntetés 15 évtől életfogytiglan terjedő fogház.

A magyarországi felvidékre telepített cseh-morva telepések jogviszonyának rendezése

Budapestről jelentik: Szombaton befejeződtek azok a tárgyalások, amelyeket a magyar kormány a cseh-morva protektorátus képviselőiben eljáró német birodalmi kormánnyal a Magyarországhoz visszacsatolt területen letelepített cseh telepések jogviszonyának rendezése ügyében folytatott. Ezzel réghezűdő kérdés nyert a két ország között a méltányosság és megértés szellemében megoldást. A megegyezési okmányt magyar részről dr. Sebestyén Pál külügyminisztériumi tanácsos, német részről von Schack követ parafalta. A végleges aláírásra előreláthatólag szeptemberben kerül sor.

Németországba utazott a magyarországi földművelésügyi miniszter

Viszonozza Darré német birodalmi köz-élelmezési miniszter látogatását

Budapestről jelentik: Teleki Mihály földművelésügyi miniszter Darré német birodalmi földművelésügyi és köz-élelmezési miniszter meghívására, a német birodalmi miniszternek az idei mezőgazdasági kiállítás alkalmával tett látogatása viszonzásaként, vasárnap egy hetes látogatásra Németországba utazott.

Berlinből jelentik: (M. T. L.) Teleki Mihály magyar földművelésügyi miniszter Darré birodalmi földművelésügyi miniszter látogatásának viszonzására hétfőn reggel 7 óra 56 perckor a menetrend szerű gyorsvonattal a berlini pályaudvarra érkezett. A pályaudvar ebből az alkalomból magyar és német zászlókkal díszítették fel. A magyar miniszter és kísérete fogadására megjelent a pályaudvaron Darré miniszter és igen sok magasrangú német személyiség. A magyar vendégek az üdvözlések után a pályaudvar előtti térre vonultak, ahol a magyar himnusz hangjai mellett eléptek a kivezényelt S. S. díszszázad arcvonala előtt. Délután 10 órakor Teleki Mihály megkoszorúta a Hősök emlékkövét az Unter den Linden-en. Fél 12 órakor Darrénál tett látogatást, délelőtt pedig Ribbentrop külügyminisztert látogatta meg.

Az oradeai mozgóképszínházak mősora:

DORIAN: A REPÜLŐ HADSEREG.
APOLLÓ: SCHERLOCH HOLMES UTOLSÓ KALANDJA.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
ORADEA, II. KÁROLY KIRALY-UT 5. SZAM.

ELŐFIZETESI ARAK: Belföldön: Egész évre 900. félévre 450, negyedévre 225, egy óra 75 lejt.
 Magyarországon: Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 15 P. — Egyes szám ára 20 fillér, — vasárnap és ünnepeken 24 fillér.
 Postatakarékpénztári csekkszámánk sz.: 80.037.
 Telefon: 12-27.

Kéziratokat nem őrzünk meg s nem adunk vissza

Időjárás

A bucuressi időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Mérsékelt szél, egyes helyeken eső, a hőmérséklet alig változik.

KEDDEN FIZETIK A NYUGDIJAKAT Bucuressiből jelentik: **Öfelsége királyi rendelet** törvényi írt alá, amely szerint az augusztus havi nyugdíjak kifizetését augusztus 20-án kezdik meg az egész országban.

FÖLDRENGÉST JELZETT A BUCURESTI MEGFIGYELŐ ÁLLOMÁS. Bucuressiből jelentik: A bucuressi földrengés-megfigyelő intézet két esetben is földrengést jelzett, amely nem nagy távolságban lehetett az országtól. A földrengés központja 1000 kilométernyi távolságban volt.

Házasság. Bodnár Klára és ifj. dr. Gál József házasságát augusztus 15-én déli 12 óra körül tartották esküvőjüket a szatmári római katolikus székesegyházban.

Új parancsnok a temesvári rendőrség élén. Saját tud. Braja Joan alezredest, a temesvári csendőrség és rendőrség parancsnokát, a csendőri kiképzőközpontba helyezték át. A temesvári csendőrség és rendőrség élére Carteanu alezredest, eddigi lugosi csendőrség parancsnokát került.

NEM TARTÓZTATTAK LE KÜLFÖLDI LAPTUDÓSÍTÓKAT ROMÁNIÁBAN. Bucuressiből jelentik: Hivatalosan jelentik: Az *United Press* jelentése nyomán a svájci *Bund* című lap azt a tendenciózus hírt terjesztette, mintha Romániában több külföldi lap tudósítoját letartóztatták illetve kiutasították volna. Illetékes helyen ezt a híradást, mint teljesen alaptalant hivatalosan megcáfolják.

Bogdan Aurél ny. tábornok, volt közigazgatási vezérfelügyelő lett Csik megye prefektusa. Csikszereda. Saját tud. A napokban kivánsága folytán minden különösebb ünnepi külsőség nélkül, iktatták méltóságába Bogdan Aurél ny. tábornok, volt közigazgatási vezérfelügyelőt, akit Drimba József ny. alezredest, volt megyefőnök utódjaként neveztek ki. Drimba József alezredest, akit nyugállományból szolítottak a megyefőnöki állásba, két éve állott a megye élén. Ezen idő alatt a székely lakosság legnagyobb tiszteletét és közbecsülését érdemelte ki. Alig van valaki, a hozzáfolyamodók közül, akin ne segített volna, finom és ur tapintattal. Az új megyefőnök nem új ember Csikban. Előkelő rokonsága van. Mint közigazgatási vezérfelügyelőnek, alkalmá volt megismerni a megyei, városi és községi adminisztrációt keresztül a lakosságot. Így személye iránt bizalommal van eltelve a megye közönsége.

Ezer daloló ejtőernyős a moszkvai repülőnapon. Londonból jelentik: A Daily Mail moszkvai táviratot közöl, amely szerint augusztus 18-án Szovjetországban megünnepelték a repülés napját. Ez alkalommal a katonai és polgári repülő különböző mutatókat végeztek. A program értelmében egyszerre ezer ejtőernyős ereszkedett alá, akik közben az orosz aviatika indulóját énekelték.

Fagyalt-mérgezésben meghalt egy tordai tanár. Tordáról jelentik: Cadariu Mária tordai tanár, aki az ottani társadalmi életben nagy szerepet játszott s jótékonyaságáról volt híres, délután fagyaltot fogyasztott s az esti órákban súlyos gyomorgöröcsöket kapott és 2 napi szenvedés után, minden orvosi beavatkozás dacára, meghalt. A vizsgálat a mérgezett fagyalt ügyében folyik.

Nagy drágaság az aradi piacon. Aradról jelentik: A Curentul című fővárosi lap is megemlékezik az aradi piacon tapasztalható hallatlan nagy drágaságról és hangsúlyozza, hogy a hatóságok törekvéseinek oda kell irányulnia, hogy a feleslegesen áremelést letörték, nehogy élelmiszeri szempontból Arad az „ország” legkibíratlanabb városa legyen.

MUSSOLINI ÉS CIANO ÜDVÖZLŐ TÁVIRATOT KÜLDÖTT FUNK BIRODALMI GAZDASÁGÜGYI MINISZTERNEK. Berlinből jelentik: *Mussolini és Ciano* szívvelszóval táviratot intéztek Funk birodalmi gazdaságügyi miniszterhez ötvenedik születésnapja alkalmából.

A csikszeredai katolikus főgimnázium kettős gyász. Saját tud. Kiss Pál, Pécskán lakó 18 éves ifjú tragikus haláláról érkezett hír az itteni katolikus főgimnázium tanári karához. Kiss az intézetnek volt kiváló, igen jó viseletű növendéke, aki az idén érettségizett, halála úgy következett be, hogy fürdeni ment a Marosba és belefullt a vízbe. Papp János igazgató a maga és a tanári kar részvétét nyilvánította a szülőknél, akik nagy áldozatokkal iskoláztatták gyermeküket, hogy aztán sikerült érettségi után vesztésük el ilven tragikus baleset folytán. — A napokban Kozmács alsóközségi, krónikus szivgyöngeségben meghalt Boga Mihály, a katolikus főgimnázium második osztályt végzett növendéke. Unokaöccse volt dr. Boga Alajos prelátus-kanonok, egyházmegyei előadónak. Ő is neveltette a jóelőmeneteli, jóviseletű székely fiút. Mikor Cassulo András pápai nuncius látogatást tett a főgimnáziumban, az elhalt Boga Misi mondott francia nyelven üdvözlőbeszédet, olyan készséggel és nyugodtsággal, hogy méltán nyerte el a pápai követ elismerését és dicséretét. Temetésén résztvettek az intézet nevében Papp János igazgató, dr. Csipak Lajos kanonok, szemináriumi régens és Albert Vilmos tanár. Dr. Csipak régens mondott könnyekig megrható beszédet is a sírnál.

Braziliában felfüggesztették a tengerpárti földbirtokok tulajdonjogát. Rio de Janeiróból jelentik: A brazili kormány az egész tengerparton felfüggesztette a földbirtokokra vonatkozó tulajdonjogot. A jelenlegi tulajdonosok, akiknek a tengerparton birtokaik vannak, kárpótlás ugyanakkora birtokot igényelhetnek az ország belsejében.

ESZTERHÁZI JÁNOS A MAGYAR NÉPCSOPORT HELYZETÉRŐL TÁRGYALT SZLOVÁKIA HELYETTES MINISZTERELNÖKÉVEL. Pozsonyból jelentik: A szlovák miniszterelnök vasárnapi ülésén *Mach* belügyminisztert helyettes miniszterelnökké nevezték ki. *Mach* fogadta *Eszterházi* Jánost, a szlovákiai magyar népcsoport elnökét, akivel a népcsoportot érdeklő kérdéseket vitatta meg.

Adományok. Nagy Mária 100 részére Vachter János (Nagykároly) 100 lejt, Lenkey Kató (Kápolnásmonostor) 100, B. I. (Nagybánya) 200, özv. Tassy Lajosné (Tasnád) 100, Govrik Ilona (Zilah) 100, „Szent Antal nevében” 50, N. N. (Gizella, Temes megye) 200, Takács Vince (Székudvar) 100, Rudolf Irén (Bucuressi) 100, Hoffmann Árpád (Nagybánya) 100, dr. K Kovács Istvánné (Kézdivásárhely) 100, Berényi Margit (Szentegyházassalu) 100, N. S. (Nagyvárad) 100, N. N. (Nagyvárad) 100, Bárdon Lajos (Köbökút) 50 lejt adományozott. Az összegeket köszönettel rendeltetési helyre juttatjuk.

Letartóztatták a volt francia közoktatásiügyi minisztert. Vichyből jelentik: A Clermont-ferrandi francia katonai törvényszék intézkedésére Tangerben letartóztatták Zay volt francia közoktatásiügyi minisztert. A volt minisztert rövidesen Franciaországba szállítják.

ELHAGYTA AZ ANGOL ÖRSÉG A TIENSINI ENGEDMÉNYES TERÜLETET. Tiencsinből jelentik: A tiensini angol engedményes területet hétfőn hajnalban elhagyták az angol örség. 172 tiszt és közelegény egy Honkongba tartó hajó fedélzetén utazott el Tiencsinből.

Spanyolország nem tart igényt a Fülöp-szigetekre. Madridból jelentik: A Fülöp-szigetek fővárosának, Manilának lapjai azt a hamis hírt közölték, hogy Spanyolország vissza akarja foglalni a Fülöp-szigeteket. A spanyol sajtó felhatalmazás alapján közli, hogy a hír képtelensége minden cáfolatot feleslegessé tesz, mert teljességgel nélkülöz minden alapot.

A párizsi Pasteur-intézet kapusának tragédiája. Párizsból jelentik: Joseph Meister, a párizsi Pasteur-intézet kapusa világitógázzal megmérgezte magát. Meister volt az, akit annak idején Pasteur első ízben oltott be veszettség elleni védőoltással. Öngyilkosságát valószínűleg pillanatnyi idegrohamában követte el. Hosszu idő óta ugyanis nem tudott hírt kapni hozzátartozóiról, akik a háború idején elmenekültek.

A mélységbe zuhant Gyergyótölgyesnél az iparvasut mozdonya. Csikszereda. Saját tud. Az OFA gyergyóvárhelyi üzemének keskenyvágányú vasutvonalán, mely a várhegyi vasútállomástól Gyergyótölgyes állomásig szállítja a fűrészárut, súlyos baleset történt. Az iparvasut mozdonya, mintegy nyolc, faanyaggal és fűrészáruval megterhelt kocsijával, egyik reggel elindult Gyergyótölgyes felé. A község közelében lévő Verespatak erdőrésznél egyik hádján elszakadt a mozdony és a megterhelt kocsi között lévő vaskapocs, melynek következtében a teljes gözzel haladó mozdony olyan nagy gyorsulást kapott, hogy egyensúlyát veszítette és a több méteres mélységbe zuhant, míg a megterhelt kocsi szélesebben visszafelé gurultak, mindaddig, amíg egyik lapályos helyen sebesütköztél vesztve, megállottak. A mozdonyon tartózkodó Bende András mozdonyvezetőt és Campeanu Gergely fűtőt eszméletlen állapotban huzzák ki az összetört mozdony alól. Bende gerincoszlop törést szenvedett, míg Campeanu súlyos külső és belső sérüléseket. Az OFA sinautójával nyomban hazaszállították őket, ahol orvosi gyógykezelés alá vették. Bende állapota válságos.

A szénatolvaj agyonütötte a szénáját őrző székely gazdát. Csikszereda. Saját tud. Kósa Gyula csikrákosi 29 éves gazdálkodó észrevette, hogy a községi ut mentén lévő kaszálója szénatermését lopkodják. Vasvillát vett magához és éjszaka meghuzódott egy szénaboglya tövében, hogy tettenérje a tolvajt. Eközben, eddig még ismeretlen egyén, oly erővel ütötte fültövön, hogy még a helyszínén meghalt. A nyomozás a gyilkos kézrekerítése céljából erőlyesen folyik.

Dél-Anglia térképe

Német pilóták élet-halál harca a felhők között

Bombatámadás az angol léghárítók és fényszórók keresztútjában

A legutóbbi távirati jelentések szerint a nagy háború utolsó felvonása is megkezdődött: Anglia ellen német repülőek megszámlálhatatlan rajai vonulnak föl. Megkezdődött az utolsó felvonás s ennek a felvonásnak főszereplői a német repülőek. Alábbi riportunkban a nagy német léghaderő egyik repülőegységének s egy ejtőernyős osztagának támadásáról adunk izgalmasan érdekes és élményszerű tudósítást. Maguk a harcokban résztvevő pilóták számolnak be ugyanis a riport keretében élményeikről s izelítőt adnak arról, hogyan folyik le egy légitámadás.

Ezer méter magasságba emelkedett fel „He III” rajunk. Alattunk a norvég hegyek hóborította csúcsai. Repülünk a lemenő nap irányába. Néhány perccel éjfél után már Skócia felett haladunk. Tekintetünk lázasan keresi Firth of Forth öblét. Támadásunk célja először a nyugati part. Hirtelen nagy zajt hallunk — Skóciában légi riadó van. Mint finom pókháló, úgy száll le az esti szürkület, védőként az esti táj felett. Magunk mögött hagyjuk már Edinburgot, Glasgovot, Carlisle-t és közeledünk Aberdeen felé. Az éjjeli vadász gépek után a német bombavetők következnek. Elérkezik a nagy pillanat, megérkeztünk a város felé. Alattunk fekszenek a kikötő és légi kikötő berendezései. Ezek a tulajdonképpeni célpontok! — Lassan szállunk le a mélybe. Figyelünk egyre céloz. A bombák leesnek és alul — mint halljuk — irtózatosságot okoznak. Néhány pillanatra rá óriási lángnyelvek világítják meg az eget. Bombáink egyenként érik el céljaikat, — hatalmas füstfelleg száll a város felett, az égbolt pedig egészen kivilágosodik a felcsapódó tüznyelvektől. Néhány fényszóró, melyet nyilván megzavart hirtelen megjelenésünk — igyekszik, hogy sugarába vegye gépeinket, de mindez nem sikerül. Még két hullámrepülést teszünk, mivel mindegyikünk ezermélyesen akar meggyőződni a eredményről, gyors repülésben haza felé tartunk.

Német bombázógép Norwich felett.

Z. hadnagy, aki résztvevett a norwich-i repülőgépgyárak bombázásánál, a következőkben számol be erről a teljesítményéről: „Az irány: Norwich. A felhők leereszkedtek s mi közöttük repültünk el. Mikor már számításunk szerint Norwich felett lehetünk, kibujtunk a felhőzet alól. Néhány pillanat és alattunk látszik Norwich, s a város mellett a repülőgép-üzemek. Abban a pillanatban, amikor a bombákat le akartuk eresztetni, hatalmas felhőfal került közénk és a célpont közé. Az első bomba azonban már elindult, a legénységünk egetverő örömkijáltása jelzi a másik pillanatban, hogy célzásunk helyes volt. Rövid igazodó repülés után — akárcsak békében — elhallatszik a vezényszó: „Bombákat ledobai!” Az első bomba a gyár keleti részére esett, hatalmas robbanást okozva. Az újabb bomba-sorozat már a gyár nyugati felére esett. Jól megjegyezhetjük, mily pontossággal estek le bombáink. Telibe találták a hangárokat és műhelyeket. Tisztán kivehetjük szabad szemmel is a feltörő tüzeket és a robbanások irtózatosságot okozó hatását.

Még egy utolsó pillantást vetettünk támadásunk színhelyére és mint ki jól végete dolgát, nyugodt repülésben haza indultunk.

Egy pillanattal a leugrás előtt.

(Élmondja egy német ejtőernyős).

A parancsot, mely szerint az Amiens és Párizs közötti csapatomozdulatokat kellett az utakon és vasútvonalakon megfigyelni, majdnem teljesen végrehajtottuk, mikor a távmegfigyelő másodszor berepült már a térbe, hogy tovább folytassa megfigyeléseit. Már az első kirepülésnél visszaverte a gép legénysége a francia vadászok támadását, akik jobb szerették volna, ha nem kerülnek szem-

be a német felderítők gépfegyver tüzeivel...

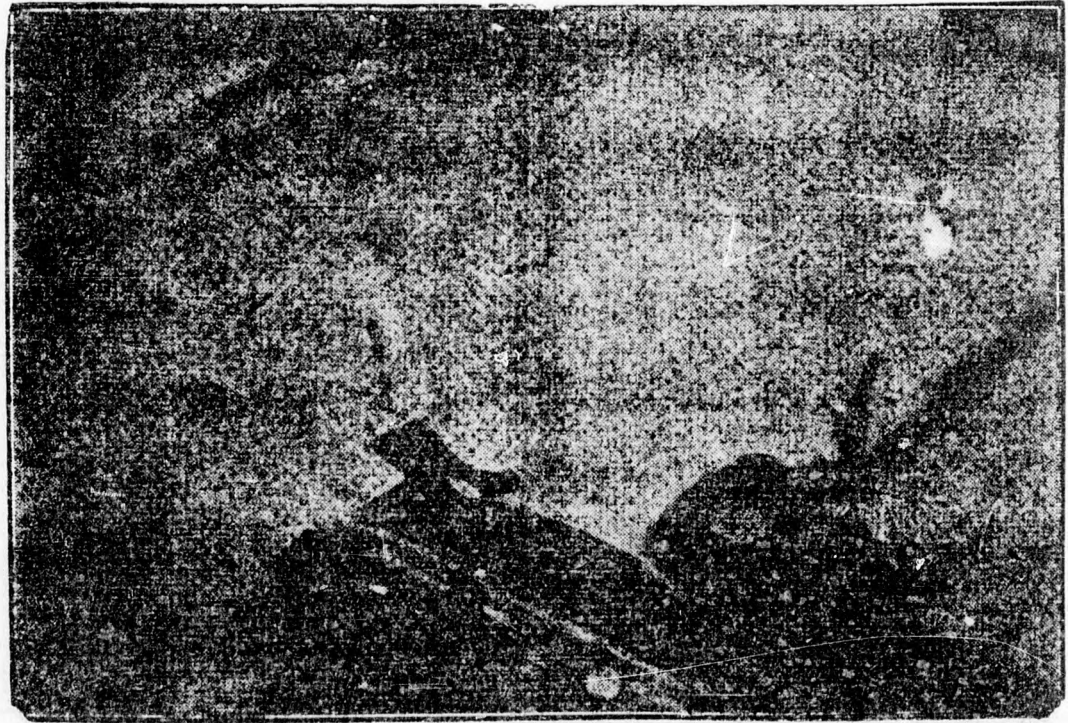
A gép lassan siklik tova. Lépésről-lépésre teljesítjük a megbízást. A gép vezetője hirtelen idegen vadászgépeket pillant meg maga előtt. A figyelő megkísérli megszámlálni a gépeket: hat, nyolc, tizenegy, tizenkettő. Morane-típus, mint ahogyan a legénység csakhamar már meg is állapítja.

Már körülöttünk zúgnak a vadászok, majd megoszlanak, hogy minden oldalról megtámad-

hassanak. A gép vezetője kitekint az üveg vezetőhelyről — alul húzódik egy széles felhőréteg — nem marad más hátra, mint alámerülni.

Bukórepülésben zuhan a német gép alá, ugyanabban a pillanatban az ellenséges vadászok is nekilátnak és ők is megkezdik bukórepülésüket és üldözni kezdenek bennünket. Még jóformán nem is értük a felhőt, már pattognak a francia ágyutalálata a német gép törzsén. Most elértük már a felhőzetet, az azonban nem nyújt fedezéket, mert egy vékony gőzréteg csupán, ami felülről vastag, fehér felhőtakarónak tetszett.

Ez az érdekes kép egy német bombavető repülőgépről készült, abban a pillanatban, amikor egy angol Hurrikan-vadászgép felüljáról a tengerbe zuhant Délanglia térképe

Élet-halál harc a levegőben.

Nem segít most már semmi egyéb, mint lőni és lőni. K. főhadnagy már kezébe is veszi az egyik hátsó MG-t (gépfegyvert) és fel is veszi a harcot. A fedélzeti gépész alulról jövő támadások ellen védi a gépet, míg a távirász ugyanakkor három ellenséges vadászt tart sakkban.

Mind hiába, a tulerőben levő ellenség 48 gépfegyvere és 12 ágyuja megviseli bizony a német gépet. Sakadatlanul pattogzanak a lövedékek a német gép törzsén és szárnyain. Midőn K. főhadnagy, gépünk parancsnoka egy újabb támadást akar visszaverni, egy ellenséges löveg eltalálja a gépfegyver ravaszát és szétlővi azt. A ravasz, mint életmentő!...

Kiugrani!

A távirász azonban nem szűnik meg tüzelni és szakadatlanul üldözi golyóival az ellenséget. „Csak nyugalom”, mondja magában és már a második támadót veszi célba. A világító-nyom mutatja, hogy a lövés kitűnően talált. A francia vadász meginog egy kicsé és éppen mikor a távirász golyósora kifogy, zuhan le a mélységbe. Egygel kevesebb! A tulerő azonban még mindig igen nagy. A gép vezetője melletti ablak már ki van törve. Egy ágyugolyó bevág a gép és a legénység közé. Mindenhol szilánkok, rongyok, gépfegyver darabkák fekszenek a földön és a vezetőnek véres az arca. A vértől már alig tud látni. — Nem végződhetik jól, ha továbbra is kitaranak a nagy tulerővel szemben, hisz már alig van ép hely rajtuk. Csak a motorok dolgoznak még.

Hirtelen elhatározás és a gép vezetője ki is adja a parancsot: „Kiugrani!” A gépész, G. altiszt lenyomja a szükségkijárat kilincset. Az átkozott! kiált fel, mert a kijárat szerkezete elromlott. Nyomban feláll, hogy nagyobb erőfeszítéssel kinyissa az ajtót — abban a pillanatban egy ellenséges gépfegyver-golyó ép azon a helyen csap le, ahol a altiszt az előbb ült.

Végre kinyílik a padozati csapóajtó. Elsőnek a főhadnagy veti le magát a nyíláson, azaz csak le akarná magát vetni, de mintegy reflex-mozgással tapad jobbra és balra két könyöke a nyíláson. Fél teste már kint van és már érzi is a heves lég-huzamot. De egyet gondol: inkább elpusztul, mint az átkozott fickóknak, ott alant, élve kezükbe kerülni. Ez a gondolat ad neki erőt, hogy visszatartsa magát. — A motorok dolgoznak még és hátunk mögött húzódik egy új felhőtakaró. „Tovább repülni!” ordítja oda a vezetőnek, aki már szintén ott hagyta helyét és ott áll ugrásra készen a kijárat mellett. Egy kézzel azonban még tartja a kormány gombját, mellyel egyenes vonalban tartja a gépet. Hallva a parancsot, lassan visszazukszik a vezetőülésre.

A gépész magaera emeli a főhadnagyot. Ebben a pillanatban óriási robbaj... nagy léghuzam keletkezik... nem is csoda, egy löveg darabokra szedte az üvegből való kormányosi fülkét. A gép vezetője mégis felvonja a gépet a fellegekbe, kéreken 400 méterre a földtől. Lent a francia vadászok észrevették, hogy a kijárat ajtaja kitért és mivel senki sem ugrott ki, abban a hiszemben voltak, hogy a hennülők már nem élnek. Mikor a német felderítő ismét kibujt a felhők mögül, az üldözők már eltűntek valahol.

Lemondatták a jugoszláv nemzeti bank igazgatóját

Jugoszláviában pénzügyi, politikai és népjóléti reformra készülnek

Belgrádból jelentik: A Német Távirati Iroda jelentése szerint Protics, a jugoszláv nemzeti bank igazgatója lemondott. Félhivatalos jugoszláv körökben megállapítják, hogy Protics bankkormányzó lemondása szabaddá tette az utat azoknak a reformoknak megvalósítására, amelyeket a kormány pénzügyi, politikai és népjóléti téren végre akar hajtani. A reformot augusztus 26-ikán, a szerb-horvát kiegyezés évfordulóján jelentik be hivatalosan.

Olcsóbbodtak a zöldségfélék a nagyváradai hetipiacon

A gyümölcsárak változatlanul magasak

Nagyvárad. Saját tud. A hétfői hetipiacon közepes felhozatal mellett némi csökkenést mutattak az árak. Az olcsóbbodás azonban csak a zöldség és tejpiacra vonatkozik. A gyümölcsárak változatlanul magasak. Különböző gyümölcsfélékből alig volt felhozatal. A gyümölcs ehhez a helyzethez viszonyítva, természetesen szinte megfizethetetlenül drága. Korlátlan felhozatal egyedül vöröshagymából, a különben „lenézett” gyümölcsből és dinnyéből van. Őszibarackot, körtét, szőlőt s jobb minőségű almát alig lehet látni a piacon. Az elmúlt év hasonló időszakához viszonyítva nem is százszázalékos, hanem háromszoros, négyszeres az áremelkedés. Így, ugyanis az őszibarack, amelynek az elmúlt évben 10–15 lei volt kilója: ma 50 lei. A gyenge felhozatal oka a rossz termés. Az elemi csapások mellett nagyon sok körülmény közrejátszott a gyümölcs drágulásában. Így a várad és a vidéki szőlőkben, gyümölcsösökben az utóbbi hetek alatt „ismeretlen tettesek” rengeteg kárt okoztak. Hallottunk olyan esetéről, hogy egyetlen éjszaka gyümölcsösök egész termése tűnt el. Ennyi csapas mellett azután nem is csoda, ha drága a gyümölcs.

A hétfői gyümölcspiacon egyébként a következőkben számolunk be. Zárójelben mindent adjuk az 1939 augusztusi árakat.

Gyümölcspiac: Vöröshagyma kilója 5–6 (3–4), hullóalma kg 10 (3–4), „Török Bálint” kg 16 (7–8), buzáskörte kg 10 (5), Kálmánkörte kg 20 (8–10), vöröshagyma kilója 5 (3–4), kajszinbarack kg 36 (15), francia barack kg 50 (15–20), ősi barack nincs a piacon, szeder kg 14 (6–8), som kg 8 (4), sárgadinnye kg 7–8 (4–5), görögdinnye kg 6–7 (4–5), szőlő felhozatal nélkül kg. 40 lei.

Zöldségpiac. Közepes felhozatal. Leveshevő zöldség csomója 4–5 (2–3), burgonya kg 6 (3–4), vöröshagyma kg 5 (3–4), fohagyma 3 fej 2 lei, káposzta fejenként 3–6, kelkáposzta fejenként 3–5, karaláb fejenként 50 bani, paradicsom kg 6–8 (3–4) zöldpaprika apróbb 3 db 1, nagyobb db 1, (az elmúlt évben 1 leiert ilyenkor már 8–10 db paprikát adtak). Kék paradicsom db 3–4, zsenge tengeri csévenként 1, (tavaly 2–3 cső volt 1 lei), zöldbab kg 6–7 (3–4), ugorka kg kb. 10–12 (3–4) lei.

Tojás párja 4–4.50 lei.

Tejpiac. Közepes felhozatal, némi olcsóbbodás. Tej literje 5, 6, 7 (4–5) tejföl literje 30–34 (22–24), tehénturó kg 24–28 (18–20), juhturó kg 50–55 (35–40), falusi vaj kg 100–120 (40–70) lei. A viszontelárusítók megállapított árai a régiéek, így a teavaj még mindig 150–160 lei.

Baromtipiac. Közepes felhozatal. Rántani való csirke párja 40 leitől, nagyobb csirke 60 leitől, tyúk db 60–70, fiatal ruca párja 100–110, soványliba db 90–100 lei.

Halpiac. Nagy felhozatal. A váradai piacon az idén első ízben jelent meg az izlele: érmel-leki hal, amit Diószegről szállítottak. Részletes árak: Körösi hal kisebb kg 40, nagyobb kg 50, diószegi hal (potyka, kárász, cigányhal) kg 40, harcsa (616) kg 90, hizlalt potyka kg 60–65, rák db 2 lei.

Szolgáltatásos gyógyszertárak

Kedden Nagyváradon a következő gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot:

Madonna, Str. Sztaroveszky No. 1. (Dr. Medvigy). Telefon 30-20.

Fehér Kereszt, Bulevardul Regele Ferdinand No. 2. (Pacala.)

Cleopatra, Str. Avram Iancu 2. Telefon 15-15.

Szent Ferenc, Str. Cuza Voda No. 24. Telefon 17-47. (Csanda.)

Szent László, Piata Bisericii No. 1. Velence, Templom-tér. (Hegedűs.)

SPORT

Még egy „végleges” A) osztály beosztás

Bucurestiből jelentik: Az A. divízió beosztása köztudomás szerint általános elégedetlenséget keltett. Most Gabriel Marinescu tábornok, a Szövetség elnöke, megsemmisítette a Szövetségi Tanács határozatát és — az Ország-őr szervezet rendelkezéseit szem előtt tartva, amely szerint az előírásoknak meg nem felelő csapatok nem vehetnek részt a Nemzeti Bajnokságban — véglegesen összeállította az A. divíziót. Ezek szerint az A. divízió a következő lesz:

1. Venus, 2. Rapid, 3. Sportul Studentesc,

4. UDR, 5. Ripensia, 6. Universitatea, 7. FC Craiova, 8. Gloria—Victoria (minősítő), 9. Unirea Tricolor 10. Gloria CFR (Galati), 11. FC Ploesti, 12. FC Mures, 13. FC Braila—Franco Romana (minősítő), 14. Crisana—Mica (minősítő).

Ezek szerint három minősítő lesz. A minősítőket a jövő héten döntik el. Nagyvárad: Gloria—Victoria, bíró Piky Croner; Arad: Crisana—Mica, bíró Tica Iliescu; Galati: FC Braila—Franco Romana, bíró Irimescu. A Nemzeti Bajnokság szeptember 1-én kezdődik.

Ismét Kolozsvárra vitték a Dreher-Haggenmacher serleget

Nagyvárad. Saját tud. Szombaton és vasárnap zajlottak le az idei Dreher-Haggenmacher serlegmérkőzések. Nyolc csapat versenyzett az idén a gyönyörű kivitelű ezüst serlegért, mely most is Kolozsvárra vándorolt. A váradai játékosoknak nem sikerült visszazereznie a Kolozsvári TC-től a serleget, sőt még a döntőbe sem jutottak be. Ez is a váradai teniszsport erős visszafejlődésének egyik szomorú bizonyítéka.

A selejtezőkben — mint már részben megírtuk — az NSE I. győzött az NSE III. ellen, a Makabea I. az NSE II. ellen, a Kolozsvári TC a NAC ellen 4:0 arányban és a KAC a Makabea ifjúsági ellen szintén 4:0 arányban.

Az elődöntőben a TC az NSE-vel került szembe, akit 4:3 arányban győzött le. A váradai csapat szívesen védekezett, különösen női számokban, ahol Liszka Mancsi nagy felnyét kell kiemelni. Szintén elődöntőben a KAC 5:0 arányban győzött a Makabea ellen.

A döntőre vasárnap délután került sor. A nagyszámú közönség olyan szép és élvezetes játéknak volt tanúja, amilyenben váradiaknak nem mindig van része. A döntőbe került két kolozsvári csapat között fej-fej mellett küzdelem alakult ki s így minden egyes játékot nagy érdeklődés kísérte. A közönség számára Pusztay—Brandusa, valamint dr. Farkas—Dóczy egyesé élményt jelentett és a szemből-sebb ütéseket, hálójátékot meleg tapssal jutalmazta. Pusztay stílusa s hálójátéka mintául szolgált minden

versenyzőnek. A szívesen védekező Brandusa-t, akinek meccslabdája is volt, csak nagy küzdelem után tudta legyőzni. Dr. Farkas, a KAC országoshírű versenyzője az ügyesen játszó Dóczyval szemben nehezen győzött. A női egyetben Baátné (TC) 7:5-ös döntő szettben tudta csak megadásra kényszeríteni Gaál Évát, aki nem egyszer a meccs győztesének látszott. — Egyedül Haásné győzött simán dr. Biróné ellen.

A mindvégig izgalmas versenyt a sötétség miatt abba kellett hagyni. Elmaradt a női és a vegyes páros, amit már Kolozsváron játszottak le egymás között a KAC és a TC. Az eddigi eredmények szerint a TC 3:2 arányban vezet.

Részletes eredmények a következők:

Elődöntő: TC—NSE 4:3. Pusztay—dr. Grósz 6:1, 6:2. Dóczy—Klén 6:3, 6:3. Baátné—Gödényi 6:0, 6:2. Liszka—dr. Biróné 6:0, 6:1. Liszka—Gödényi—Baátné—dr. Biróné w. o., Pusztay—Dóczy—Klein—Kakas 6:2, 6:1. dr. Grósz—Liszka—Pusztay—Baátné 9:11, 6:4 w. o.

KAC—Makabea I. 5:0. Dr. Farkas—dr. Halmi 6:4, 7:5. Brandusa—Grünwald 6:4, 6:4. Haásné—Szász 6:4, 6:4. Gaál—Papos 6:4, 6:4. dr. Farkas—Gaál—dr. Halmi—Papos 6:8, 6:3, 4:1 w. o.

Döntő: Pusztay—Brandusa 1:6, 6:4, 12:10. dr. Farkas—Dóczy 6:1, 5:7, 9:7. Baátné—Gaál 5:7, 6:3, 7:5. Haásné—dr. Biróné 6:1, 6:1. Pusztay—Dóczy—Farkas—Brandusa 6:3, 6:4.

(Gremesberger.)

LABDARUGÁS

BARATSÁGOS MÉRKŐZÉSEK

Nagyvárad: Electrica—Crisana 7:1 (3:1). Török—Széllős 8:1 (4:1).

Kolozsvár: Universitatea—Victoria 5:1 (3:0). A Victoria nincs felkészülve, igen gyengén játszott. Az egyetemi csapat határozottabb, jobb volt. Az Universitatea góljait Coracu (2), Taranu (2) és Wieser, a Victoriát Moldovan lőtte. A mérkőzésnek 1200 nézője volt, dr. Russu vezette.

Arad: Ripensia—Gloria 4:1 (3:1). Jellegzetesen idényeleji játék. A Gloria még nincs együtt. A tréning nélküli együttesnek játékból a Ripensia került ki győztesen. A Ripensiaból Dobay két fejes gólt lőtt, Bindea és Simatoc egy-egy gólt szerzett. A Glóriából Farkas volt eredményes, 500 néző, bíró Malita.

Torda: Mures—Cimentul 4:3 (3:0). A marosvásárhelyi együttes Tordán vendégszerepelt és 3:0 félidő után 4:3 arányban győzött. A marosvásárhelyiek góljait Ince (2) és Giliga (2), a hazaiak mindhárom góliát Sántha lőtte.

Brassó: FC Ploesti—A. C. F. R. 5:1 (2:1). A Vöröskereszt javára lejátszott meccsen, a ploesti csapat sokkal jobbnak bizonyult. A mérkőzést Melchior vezette, 2000 néző előtt. A gólokat Kovács II. (2), Alexandrescu, Malita és Farkas, illetve Spirea lőtte.

KÜLFÖLDI EREDMÉNYEK:

Ferencváros—Bácska 2:1 (0:0) Szabadkáról jelentik: A Ferencváros vasárnap Szabadkán vendégszerepelt. Szép játék után 2:1 arányban győzte le a jóképességű Bácska csapatát.

Püspök-fürdői kedvezményes fürdőjegyek kaphatók kiadói-vatalunkban.

ATLETIKA

Jó eredmények a magyar atlétikai viadalon

Budapestről jelentik: Budapesten tegnap döntötték el a magyar bajnokságokat. A bajnokságok során több jó eredmény volt, a legjobb eredmény a Horváthé, aki diszkoszvetésben 50.61 méterrel dobott. Helyszűke miatt részletes eredményeket holnapi számunk sportrovatában hozunk a nagyszabású atlétikai viadalról.

USZAS — VIZIPOLO

Magyarország vezet a nemzetközi vízipoló-tornán

Budapestről jelentik: Mint már jelentettük, a magyar fővárosban háromnapos nemzetközi vízipólotornát rendeztek a német és az olasz válogatott részvételével. A nagy érdeklődéssel kísért tornán a világ legjobb vízipólozói találkoztak. Az első két nap, szombaton és vasárnap jól szerepelt a magyar A. és a magyar B. Igaz, a németek ellen döntetlenül jobb eredményt nem tudtak elérni. Részletes eredmények a következők:

Szombat: Magyarország—Olaszország 5:1 (1:1). Magyarország B—Németország 7:0 (2:0). Vasárnap: Magyarország—Németország 5:5 (1:3).

A hátralévő mérkőzéseket kedden játszik le.

LEGUJABB

Roosevelt és a kanadai miniszterelnök megegyeztek a közös védelmi tanács megalakításában

Megvizsgálták a szárazföldi, tengeri és légi védelem feladatait. — A közös érdekek védelme még szorosabbra fűzi a jövőben Kanada és az Egyesült Államok kapcsolatait

Ottawából jelentik: Mackensie King kanadai miniszterelnök nyomban meglátogatta a kanadai fő kormányzókat. A miniszterelnök egyébként — mint már közöltük — Newyork állam egyik városában találkozott Roosevelttel. Roosevelttel kijelentette, hogy Mackensie Kinggel a különleges védelemre vonatkozó eljárást vitatják meg. Az elnök a továbbiakban hangoztatta, hogy a közös érdekek védelme a jövőben Kanada és az Egyesült Államok kapcsolatait még szorosabbra fűzi.

Newyorkból jelentik: Az „Ewening Star” c. amerikai lap nyugatindiai angol támaszpontok átengedéséről szóló tárgyalások bejelentésével kapcsolatban azt írja, hogy az Egyesült Államok kormánya főként egy trinidadai támaszpont iránt érdeklődik, hogy a kubai és portoricoi támaszpontokkal együtt hadászati háromszöget teremtsen a Panama-csatorna védelmére. A lap utal arra, hogy az Egyesült Államok kormánya már régóta igyekszik egy további támaszpontot teremteni. Wilson nagykövetet külön tárgyalások céljából el is küldték San-Domingo köztársaságba.

Newyorkból jelentik: Roosevelt elnök és

Mackensie King kanadai miniszterelnök közös nyilatkozatot tett. A nyilatkozatban kijelentik, hogy megegyeztek a közös védelmi tanács haladéktalan megalakításában. Megállapították, hogy a tanács azonnal megkezdí működését. Megvizsgálták a szárazföldi, tengeri és légi védelem feladatait a nyugati világrész északi részének megvédése céljából. A tanácsban az Egyesült Államok és Kanada részéről 4-5 tag foglal helyet, nagyobb részt katonai személyek.

BULLIT SZERINT ANGLIA LEVERÉSE NAGY VESZÉLYT JELENTENE AZ EGYESÜLT ÁLLAMOKRA

Washingtonból jelentik: Bullit, az Egyesült Államok volt párizsi nagykövete egy philadelphiai tömeggyűlésen azt állította, hogy Anglia leverése nagy veszélyt jelentene Németország és Japán részéről az Egyesült Államokra. Ezért sürgette az általános hadkötelezettség bevezetését és azt, hogy Amerika adjon el torpedórombolókat Angliának. Bullit felszólította a tömeget, hogy rendezzen tüntetést felvonulást a parlament előtt, hogy elfozadtasson ilyenirányú határozatokat.

Az Anglia elleni légiháború jelentőségéről ír a Popolo d'Italia

Németország és Olaszország legfőbb feladatának tekinti, hogy a legrövidebb időn belül ártalmatlanná tegye az angol plutokráciát. — „London Sodoma és Gomora sorsára jut” — írja az olasz lap

Rómából jelentik: A *Popolo d'Italia*, Mussolini lapja vasárnapi számában igen jól értesült nyugateurópai haditudósítójának tollából érdekes cikket közöl az Anglia ellen folyamatban lévő légi offenzíva jelentőségéről.

— London terve egészen világos volt, — írja a cikk. — Anglia még ma is a tengeri haderőre számított. Ugy gondolta, hogy miután helyreállította a légi egyensúlyt Németországgal és miután Olaszország ellen Afrikában fel tudta vonultatni birodalmának minden erejét, a tengeri haderő ismét régi hatalmát nyeri vissza. Ugyanakkor Anglia terve az volt, hogy a világ minden részében igyekszik nehézségeket támasztani a tengelynek. A világ Anglia részéről nagy álnokságra lehet elkészülve. Az utóbbi tengeri és légi támadások célja éppen az volt, hogy elébe vágjanak az angol tervek megvalósításának. A német repülőgépek Anglia legnagyobb üzemét sújtják. Ugyanakkor a tengeri és légi haderő az elsúlyeszteti hajókkal megfosztja az angol repülőipart legfontosabb nyersanyagától. Churchillnek fogosikorgatva kell látnia, hogy tervei miként omlanak halomra. Ugyanakkor Mussolini erőlyes politikája a gyarmatokon huzza keresztül Anglia számításait. Ami az ostromzár megindulását illeti, súlyos intézkedésekről van szó. De itt is ugyanazokat az eszközöket alkalmazzák majd Angliával szemben, amelyeket Anglia alkalmazott Európával szemben. A kitéhezletből kitéhezlettel lesz. A háború most lep hevesebb

szakaszába és egész Európára súlyos napok várnak. A felelősség ezért kizárólag Angliát terheli. Németország és Olaszország legfőbb feladatának tekintik, hogy a lehető legrövidebb időn belül ártalmatlanná tegye a megvadult angol plutokráciát, mely a maga megmeztetésére Európa valamennyi népét pusztulásba akarja dönteni. Mielőtt Európa tönkre menne, London Sodoma és Gomora sorsára jut.

Méltatja a német sajtó az olaszok brit-szomáliai győzelmeit.

Berlinből jelentik: A német sajtó feltűnő formában közli az olasz csapatok győzelméről szóló híreket a brit szomáliai harcokról. Megjegyzik a lapok, hogy az olaszok ezeket a győzelmeket különösen súlyos körülmények között vívják ki, mert rendkívül kedvezőtlen az időjárás és igen nehéz az ottani terep. Az olaszok olyan kiépített állások felett arattak győzelmet, amelyeket az angolok bevéhetetlennek tartottak. A német sajtó megállapítja, hogy a brit-szomáliai olasz győzelem lényegesen közelebb hozza a teljes győzelmet az angol birodalom felett és megsemmisíti Anglia tekintélyét éppen azokon a területeken, ahol az angol tekintély valóságos legendás volt.

Felderítő repülőtevékenység Anglia felett.

Berlinből jelentik: (Távírási iroda): Mint minden nap, hétfőn is indultak felderítő repülőgépek Anglia felé. Ezek pontosan megfi-

gyelik a vasárnapi támadások célpontjait. A repülőgépek parancsot kaptak, hogy folytatódóan ellenőrizzék az összes kikötőket, hajógyárakat, repülőtereket, védelmi berendezéseket. Ez a felderítő munka arra szolgál, hogy állandóan az ellenség sarkában maradjanak. Minthogy a felderítők rendszerint néhány bombát is visznek magukkal, lehet, hogy kisebb támadást is hajtanak végre az ellenség állandó nyugtalanítására. Az pedig magától értetődik, hogy a fegyveres felderítés során meg lehetőségen gyakran bombázzák a repülőgépgyárakat, műhelyeket, fegyver- és lőszergyárakat, raktárokat. Ha a felderítő repülőket vadászrepülőgépek kísérik, akkor a felderítők alacsony szállva végzik el feladatukat. Ha vadászrepülőgépek nélkül indulnak útnak, nagy magasságban repülnek és filmfelvételeket készítenek. A fontos megfigyelést, ha az pusztán szemmel megállapítható, még repülés közben jelenti a pilóta rejtbeszédű rádióüzenet útján. Adott esetben e jelentések alapján azonnal útnak lehet indítani a támaszpontokról a harci repülőgépeket hajókaravánok, vagy hadihajók ellen is.

Rómából jelentik: A *Corriere della Sera* a hadihelyzet mérlegelése alapján számol azzal, hogy a második világháború hosszabb lesz, mint gondolják. Olaszország — úgy mond — erre is felkészült s törhetetlen akarattal ezuttal összes nemzeti céljait megvalósítja, minden elszakított olasz területet visszahódít, s minden időkre biztosítja a tengerek szabadságát.

Angol repülőgépek ismét átrepültek Svájc felett.

Bernből jelentik: A svájci vezérkar jelenti, hogy hétfőre virradó éjszaka idegen nemzetiségű repülőgépek többször átrepültek Svájc területe felett. Több helységben légi riadót rendeltek el. Helyenként a léghárító ütegek is működésbe léptek. A repülőgépek nemzetiségét nem tudták megállapítani.

Egy későbbi jelentés közli, hogy a várost déli irányban angol repülőgépek repültek át. A légvédelmi ütegek működésbe léptek.

Árcéhirodetések

Lakás	Eladó
Butorozott szoba különbjáratu kiadó. — Nagyvárad, Strada Scaalei 10. szám.	hálószoba, hencser, vaságy, ebédlő asztal, kredenc, székek, kofferek, ládák és vasüst. Nagyvárad, Str. Ispirescu 5. szám.
Egyszobás utcai lakás meliökhe- lyiségekkel kiadó. — Nagyvárad, Nicolae Zsiga-utca 50. szám.	Mindentéle padlásomat, apróságot, papírfélt és bármil veszek, levélhívásra házhöz jövök. Klein, Oradea-Nagyvárad, Bu- dai Deleanu-u. 2. szám
Kiadó azonnal, különbjáratu butorozott szoba, fürdőszoba használat- tal. Nagyvárad Ave- rescu-utca 37. szám.	PUHA OLMOT állandóan vesz a Szent László-nyomda z. t.
Jókarban levő modern gyermek- kocsi eladó. Hatvany, Nagyvárad, Calea Rui- nelor 12. szám.	NAGYOBB bérházak kezelését és ellenőrzését el- vállalja dr Lengyel Zsigmond, a Ház- tulajdonosok Szö- vetsége ügyvezető elnöke.
Modern 2 szobás konyhás la- kás szeptember 1-re kiadó. Oradea-Nagyvá- rad, Miorita 7. szám.	Eladó telek házzal vagy anélkül. 1 szoba, konyha ki- adó szeptember 1-re. — Oradea-Nagyvárad, Str. Petru Rares 12.
3 szobás parkettes lakás mel- lékhelyiségekkel ki- adó. Nagyvárad, I. G. Duca 6. szám alatt.	Házvezetőnőnek menne fiatal uriasz- szony. — Nyéky F. Brad, Jud Hunedoara
Hülánfélé	Sport gyermekkocsi jókarban levő eladó Nagyvárad, Wilson-u. 19-b.
Mindenest keresünk, aki főzni is tud, hosszú bizonyít- ványokkal. Nagyvárad, Pável-utca 24. szám.	Készült a Szent László-nyomda Rt. körtorgógépés Oradea-Nagyvárad, II. Károly király-út 5. szám

CENZURAT